

چيروۆكه له

حهفته نامه يه كي ئه ليكترونيي تايهت به چيروۆكي كارگه بيهه؛ نهها.

٢٧١٨ ريبه نداني ٢٧

ژماره

٤٥

چيروۆك نووساني ئهم ژماره يه:

كوردستان حاجبي

سكالاراد

چنوور ناسري

منيره فهيزه

شهرمين سالحي

هيووا بهيرامي

فههاد ساله حي فھر

هيمن ئه ميني

ناسر فهتحي

جيگر به ختيار

بيژهن رهحمانی

موحسين سوپحانی

رهحمان جهنگ

ويئنه ي رووبه رگ:

Igor Stevanovic

به تامي چيروۆك:

لاپه ره ٤٧ ...

RAWZHISM

ئاماده كاران: ئه مير سيراچه دين، ناسر فهتحي

چیرۆکه له

هفته نامه یه کی ئه لیکترۆنی تایبته به چیرۆکی کارگه ییه؛ نهها.

• چیرۆکی کارگه یی

• به تامی چیرۆک

• ئاماده کاران:

ناسر فهتحي

ئه میر سیراجه دین

٢٧ ی رێبه ندانی ٢٧٨

ئاماده کردن و بلاوکردنه وهی؛ لاپه ره ی هونه ری و ئه ده بی پاوێژیسیم

"ئاباژۆر"

حهولی ده دا دله خورپه که ی له پشت ده مامکی جەفەنگ دا، بشاریتەوه. هه موو شهوی که ده چوو ه سەر جیگا، ماریک له ده لینگ ی پاتۆله که یه وه ده چوو ه ژووری. پێش خه وتن سه تلی زبله که ی بو خوی برده نه وه بیری شه قام و له به تال کردن دا، دیتی قامکه تووته ی نه خو شه که ی به باشی نه جن نه جن نه کرد بوو. له ترسان زوو گه راوه و کليلة که ی له بن ئاباژۆره که شارده وه. له ماوه ی نه و بیست و یه ک ساله ی جندۆکه چوو بوه نیو جه ل دییه وه، زیاتر له سه د نه ندای نه خو شه کانی به داخوازی خو یان بریبوو. له کاتی ویزیت دا، ده روونی نه خو شه کانی ده دیت و نه وانه ی به هه ریه ک له نه ندایه کانی جه سته یان به نه یینی، تووشی گوناح ببوون؛ دانپیدانانی لیوه رده گرتن و نه و جار، خو ی به که سایه تیکی ئاسمانی و پزیشکیکی هه ردی، پی پیناسه ده کردن. دوکتور چه تو نه وه نده ی به سه ر نه خو شه کانی دا، زال بوو؛ له حاست نه و ماره ی ده چوو ه نیو جیگا و بانه که ی، زه بوون و بی ده سه لات بوو. له ماوه ی نه و بیست و یه ک ساله دا، زور جار ویستبووی خو ی بشاریته وه و جی خه وه که ی بگۆرێ؛ به لام ماره که له به ر ده رگا، قه فی ده خو ارده وه و پێش ده رگای لی ده گرت. ته نانه ت جار یک که له گه ل چه له نگ ی ره فیقی له ده فته ره که ی ده چوو ه درێ و له دل خو ی دا به نیاز بوو؛ شهوی بو خه وه نه ییته وه و له خانه باغی چه له نگ دا بخه وی؛ هه مه ن ده ستوور ماره که به رده رگای لی گرتبوو و هه رچی کردی چه له نگ رازی بکا که بو له گه لی ناچی بو خانه باغ، نه ییتوانی [نه خه چه له نگ ماره که ی نه ده دیت] و چه له نگ به دل ئیشاوی به جیی هیشت. ریک نه و رۆژه ی نه و له گه ل سکر تیره که ی ده سته ی تیکه لاو کرد؛ ژنه که شی له که لاوه که ی قه لا کون دا، کاتیک له سه ره خو شی ده هاته وه؛ له گه ل شه یان تیخزا و له شه یان زگی پر بوو. به ره مه ی نه م زگه دوای سیزده مانگ، چه له نگ ی لیکه وته وه و خیزانی چه تو له سه ر چه له نگ چوو. چه تو کاتیک به بیستۆکی پزیشکی گویی ده دایه ده نگ ی دل ی نه خو شه کان و ئیشتیای بو نه ندای جه سته یان ده چوو و به لیدانی دل ی نه وان، دل ی خو شی ده که وته دله خورپه وه؛ به جه فەنگ سه رقالی ده کردن و ورده ورده بو دانپیدانانی نه یینییه ک ئاماده ی ده کردن. نه چه له نگ ده یزانی چه تو زرباو کیتی و نه چه تو ده یزانی چه له نگ زرکوری. هه موو شه ویک پێش چوونه جیگا وه، کاتیک کليلة که ی له نیو ئاباژۆره که -وه ک ته نیا ئاگاداری نه یینی گه وره ی دوکتور- ده شارده وه؛ له گه ل خو فنا کترین پر سیاری نه م ژبان به ره وروو ده بووه که: من خه ریکی چم؟!

بیزهن ره حمانی

500px

📷 Günter Havlena

"خارنی"

هیچ ته له و پیلانیك له گۆرئ نییه. دهچی
 ده رگا ده کاته وه و کچه که ده باته ژووری.
 کچه که تاساوه، هه رچی پیاوه که پرسیا ری
 لی ده کات وه لام ناداته وه. پیاوه که کچه که
 ده باته حه مام و سه ر و پرچی پیس و گیانی
 رهش و دوو که لایبی کچه که ده شوات. له
 دلئ خۆیدا ده لئ: "داخولا له چ
 ته قینه وه یه ک پرزگاری بووه و به سه ر
 لیشیواوییه وه، سه ری له مالی من وه ده ر
 ناوه!"

کچه که دوای حه فته یه ک بی دهنگی
 ده شکینئ. پیاوه که لی تی ناگات. زمانی
 کچه نازانئ.

کچه که دوای سالیك زمانی پیاوه که
 به باشی فی ر ده بی. پیاوه که له ماوه ی ئه و
 ساله دا به ره به ره رازی ژیرزه مینه که ی به
 کچه که ده لئ. کچه که دوای سالیك ئه و
 نه هینیه ی پیاوه که بو ی باس کرد بوو،
 به چاوی خوی ده بینئ.

رۆژیک پیاوه که باسی ئه وه بو کچه که
 ده کات که شه وان له ته نیایاندا ئه وه نده ی
 بالنجه که ی له باوهش گرتووه، بالنجه که ی
 دوو گیان بووه.

کچه که ده باته ژووری خه وه که ی. دهستی
 کچه ده گری و هه ردووک به ری دهستی
 ده خاته سه ر بالنجه که و پیی ده لئ: "هه ست
 راگه، مه ترسه!"

کچه که هه ست به شتیك ده کات. شتیك
 له نیو بالنجه که دا ده جوولئ. پیاوه که

منداله کان دوای سی زده سال، له
 ژیرزه مینه که یان هاتنه ده ری و بو
 یه که مجار چاویان به دنیای روون
 هه له ینا. کاتیك هاتنه ده ری و، زانیان
 هه موو ئه و چیرۆکانه ی "خارنی" بو ی
 گێرا بوونه وه، راستن، سه ریان له هیزی
 گێرانه وه ی پر ورده کاریی خارنی
 سوو ما بوو.

لا، لا، لا، حه ن حه ن حه ن، جا جا، لا، لا،
 دی دی دی، ته ته ته، هه ی هه ی هه ی، لا
 لا لا، حه ن حه ن حه ن، شه شه شه کو کو
 کو، دد دد دد، لا حه ن ته لا حه ن ته لا حه ن
 لا...

دهنگی ده رگا دی. پیاوه که له خه و
 راده چهنئ و به دلله کوته وه چا و له سه عات
 ده کات. سه عات سیی به ری به یانییه.
 ده ست ده داته که لاشینکو فیه که ی و به
 ترسه وه ده چیتته حه وشه و ده لئ: "کییه؟"

کهس وه لام ناداته وه. دی بگه ریته وه
 ژووری، دیسان دهنگی له ده رگادان دی.
 ده چیتته سه ر بو شکیه ک و له سه ر لیواری
 حه وشه که وه به دزییه وه سه یری به ر ده رگا
 ده کات. کچیکی ته مه ن هه شت-نو سالان
 ده بینئ له به ر ده رگا راوه ستاوه. کچه که
 جاریکی دیکه به به ری دهستی له ده رگا
 ده داته وه. پیاوه که، چاویک به مسه ر و
 ئه وسه ری کو لان دا ده گێرئ. دلنیا ده بی

دهلێ ئهوه منداله له نێو زگی بالنجه که دا دهست و پێ راده وه شینی.

حوکوومهت بریاری دابوو، ئهوه ژنانهی ده یانههوی منداله کانیاں له بار بهرن، بیانبه له جیه ک له زیندانیان بکهن و لیان گهرین تا منداله کانیاں ده بی، ئینجا به ره لایان ده کهن!

ئهوه ماله و ئهوه ژیرزه مینه زیندان ئاسایه ساز ده کهن و ئهوه پیاوه ده کهن به نیگابان و چاوه دیری سه ره کیی ئهوه پرۆژه نه هی نییهی حکوومهت.

له دوای رووخانی حکوومهت و وه به ربۆمب کهوتنی پلان دارپۆزه رانی ئهوه پرۆژه یه و سووتانی ئارشیوی دۆسییه نه هی نییه کانی حکوومهت، پیاوه که نه یێرێ نه هی نییه که بدرکینی. ههر بۆیه خۆی ئه رکی چاوه دیری و به خێو کردنی منداله کان وه ئه ستۆ ده گری.

دوای ئهوهی کچه که دهست له بانجه که ده دات. پیاوه که رووتی ده کاته وه و ته جاو زی پێ ده کات. له کاتی ته جاوزه که یدا، کچه که له بهر گوشاری ئازار، به چنگ ته قه له کانی بالنجه که له به ریه ک هه لده وه شینی ته وه و منداله که له بالنجه که له دایک ده بی و ده چێ به پیاوه که وه ده دات.

پیاوه که ده مرئ و کچه که سه ره په ره ستیی منداله کان وه ئه ستۆ ده گری. به لام ئه ویش ناید رکینی. کۆنه دۆستیکی پیاوه که،

لاشه ی پیاوه که له ماله که ی ده با ته ده ری و ده چێ ده ی نیژی و به حیزبه که یان ده لێ: "فلانی مار پێوه یدا وه و مردوو وه و کچه که ی سه ره په ره شتی ده کرد له و ماله دا بی که س ماوه، چی لێ بکه ین؟"

دوای ئهوهی حیزب رپگه ده دات کچه که له وی له شفرۆشی یاسایی بکات. ههم سه ربازه کانی حیزب ده حه سیننه وه و، ههم کچه که ده توانی بژیوی منداله کانی ژیرزه مییه که دا بین بکات.

ئهوه کچه کاتی خۆی حیزب وه ک دیاری نارد بووی بۆ ئهوه پیاوه و، قهت پیا یان نه گوتبوو ئهوه کچه یان به دزییه وه له بری خزمه ته کانی به حیزب، بۆ ناردوو ه.

کچه که بۆ ئهوهی ههست به ته نیایی نه کات، ماره که ده گری ته وه و ده یخاته وه نیو بالنجه که و شه وانه له با وه شی ده گری تا خهوی لێ ده که ویت. دیاره به جو ریک نان و ئا ویشی ده داتی که نه مرئ.

کچه که منداله کانی ژیرزه مینه که به سالی ک فی ری زمانی دایکیی خۆی ده کات و هه موو شه وی، چیرۆکی دنیای روونیا ن بۆ ده گری ته وه. منداله کان ئه و کاتی پیاوه چاوه دی ره که یان مار پێوهی ده دات و ده مرئ، هه ره گه وره که یان حه وت سالی ده بی و هه ره بچوو که که یان چوار سالی ده بی.

منداله کان زور زوو فی ری زمانی کچه که ده بن. کچه که دنیای روونیا ن بۆ وه سف

ئه ورپۆژهی منداله کان له ژیرزه مینه که دینه ده ری، حارنی ماره که پیوهی دابوو و ته نیا توانیبوو به زوری خوی بگه یه نیتته ژیرزه مینه که و ده رگا که یان بو بکاته وه.

ئه ورپۆژهی منداله کان له و ژیرزه مین و ماله هاتنه ده ری، چهن سالیک بوو حیزب نه مابوو و خه لک خه ریکی ئاوه دان کردنه وه و بنیاتنانه وهی ولاته شه ر لیدراوه که یان بوون.

منداله کان به شاردا بلاو بوونه وه و، حارنی بوو به خوراکی ئه و بیچوه مارانه ی که چاویان وه ک چاوی حارنی ههنگوینی بوو.

ناسر فه تحی

ده کات. منداله کان پیشتەر هه یچ شتیکی وایان له پیاوه که نه بیستبوو. ته نیا کومه لیک وشه له زمانی پیاوه که فیر بیوون؛ له گه ل زمانی که بوخویان دروستیان کردبوو. منداله کان سیزده کهس بوون. به زمانی خویان ناوی کهچه یان نابوو حارنی، حارنی به زمانی منداله کان واتای پرووناکیی ده دا. کاتیک کاره با ده رپوشت و ده هاته وه ده یانگوت: "حارنی ته ته ته." یانی کاره با هاته وه.

حارنی شه ش سال منداله کان له ژیرزه مینه که دا ده هیلیته وه و هه مووشه وهی چیرۆکی سه یر و سه مه ره ی دنیای پروونیان بو ده گیرپه ته وه. به لام هه یچ وینه و شتیکی دنیای راسته قینه یان بی نشان نادات. ته نیا به زمان و به جووله ی جهسته ی بویان وینا ده کات.

📷 Jean-Christophe Zounia

"سه مفونیا"

حیسابی رۆژه کانم له دهستی ده رچوو، به لام جوان له بیرمه ئه و کاته ی ئه و ههسته دایگرتم و خه و خۆراکی لی هه لگرتم و ناچاری کردم دهسته مه مال و کۆچم؛ ئه ویش چ مال و کۆچیک، هه مووی هه ر دوو چه مه دان بوو: یه کی قورس و یه کی سووک. هه موو که لین و کاژیری ئه م شاره م کرد تا کوو له قه ره بالغ ترین شوینی شار ژوو ریکم له نهومی سییه می بینایه ک گرت. ته نیا ژوو ریك بوو و ئاوده ستیک و له ئاودهسته که دهتوانی هه مامیش بکه ی. هه ر رۆژی یه که م که دیتمه وه پيشا و پیش کرپی سی مانگام دا. نازانم بۆچی ههستم ده کرد ئه و په ری ئه وه نده م به سه و زیاتری ناگری. رۆژی دوو هه م وه ستایه کی به ده ست و بردم گرت. هه رچی کون و که لین بوو پیم گرت و ته نانه ت که لینیکیشم نه هیشته وه تاله تیشکیک بتوانی پیی دا خو به ژوو ری دا بکات. دیواره کانی ژوو ره که شم به تو ییه ک ئه بری ئه ستوو ر داپۆشی که ده نگیک ی هه ره نزمیش ئارامی گو یچکه کانم نه تارینی.

جیگیر بووم. چه مه دانه سوو که که م کرده وه خرته و پرتی ناوه که ی که دوو سی کوت جل و به رگ و چه ند ده فته ر و قه له میک و هه ندیک خوارده مه نی بوون، ده رمه ینان. چه مه دانه قوو رسه که شم له سووچی لای راستی ژوو ره که و ژیر ئه و جییه ی په نجه ره داپۆشرا وه که ی لیبوو، دانا. رۆژی بیسته م دوای زۆر ئه ملا و ئه ولا کردن له سه ر قه ره و یله که م هه ستام. چووم بۆ لای ئاوده ست و شیره ی ئاوه که م کرده وه، شه پۆلیک به پرتا و هه لیگرتم. ئه وه نده ی بردم و له نیو ئاوه که سه رو ژوو ری کردم تا کوو گه یاندمی نی رینه ی چۆمه که. نیو سییه کانم پر ببوون له ئا. هه رچی قه وه م ده دا خو م لاقم جووله یان نه ده کرد و دهسته کانیشم به ته نیا هیزیان نه بوو بمجوولینن. ده بوو تۆله یان لی بکه مه وه. شیره ی ئاوه که م گرت ه وه و له ئاوده ست هاتمه ده ر. راسته ری چووم بۆ لای چه مه دانه قوو رسه که. کردمه وه و له که ل و په له که میم پروانی. ترووسکه ی تیغی چه په چاغیک سرنجی راکیشام. بۆخوی بوو. دهستم دایه. هه لمگرت و چوومه په نا قه ره و یله که دانیشتم. چاوم له په نجه کانی لاقی چه پم کرد. زۆر توو ره بووم. یارمه تی یان نه دابووم و ئیستاش نه یان ده دواندم. هه ر ئه و نه دواندن و قسه نه کردنی زیاتری توو ره ده کردم. چه په چاغه که م به رز کرده وه. دیسان قسه ی نه ده کرد. ئه وه چه ند رۆژه به رامبه ری داده نیشم، مه قی له خوی بریوه و قسه م له گه ل ناکات. که ده ست ده به م بۆ تاله کانی قیژه یه کی ناخوشیان لیوه دی خه ریکه میشکی سه رم بچی. دهستم زیاتر به رز ده که مه وه. به ته واوی هیز و قه وه تم ویۆلۆنه که به هه رزی دا ده دم. خوین فیچقه ی ده کات و سی قامکی لاقم ده په ری. سوو کنایی به دلما دیت. نه یان دواندم، ته واو. ئه گه ر بریک پارابانه وه ره نگه کارم پییان نه دابا.

رێک مانگیك پيش ئهوهی فکری گرتنی ئه و ژوورهم بیهته ده می شکی، چوومه سهردانی دوکتۆر. هه لبهت ئه م چوونه دوکتۆره پيشنیاری هاوپی به که م بوو. دوکتۆر کابرایه کی زۆر ته واو نه بوو. ههر ده تری و ده یگوت شازدهی مانگییه. دوا ی زیاتر له سه عاتیك هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا و جگه ره یه کی هه لکرد. پاکه تی جگه ره که ی خسته ناو ستهر که که ی و کیرده که چووه ناو دل ی هاوپی به که م و دوو قامکه که ی دیکه ی لاقی چه په شم لیبونه وه. دیسان خوین پڕا و برپیکی که وته سهر چلک و کیمه که ی برینه که ی پیشوو. ئاخر تو خودا چوونه دوکتۆریش پيشنیاره.

دهستم ئیستاش بره هینزیکی هه یه. قه له مه که م جوان تاشیوه. چه ند لاپه ره یه ک له پيشمن و پچرپچر رهش کراونه ته وه. بر به ند و چه په چاغه که م له بهر دهستمه. بو تیژی نه که مه؟ چه په چاغه که به دهستمه وه ده گرم و بر به نده که م پی دا دینم. جا کوا وهختی ئه م به زمه یه. له ناوه راستی ئۆرکیسترای ئازادی ئه رشه ی ویۆلۆنه که ت به سهر سیمه کانی دا بیینی، دهنگی وه ک نینۆک به سهر ئاسن دا کیشان بی. ده سهرم دا ده هۆل کوتانه. سهرم خه ریکه بته قی. بر به نده که تو ییه کی له چه په چاغه که کردووه ته وه ته واویک ناسکی کردووه. ئه رشه ده که له دهستم به رده بیته وه و تیغی چه په چاغه که ده په ری. چاوم ده که ویتته نووکی تیژی قه له مه که م. ترووسکه ی دی. په نگه ئه گه ر ده چاوی را که ی ههر خیرا تا بنه بانان بر وا.

هیاو بهیرامی

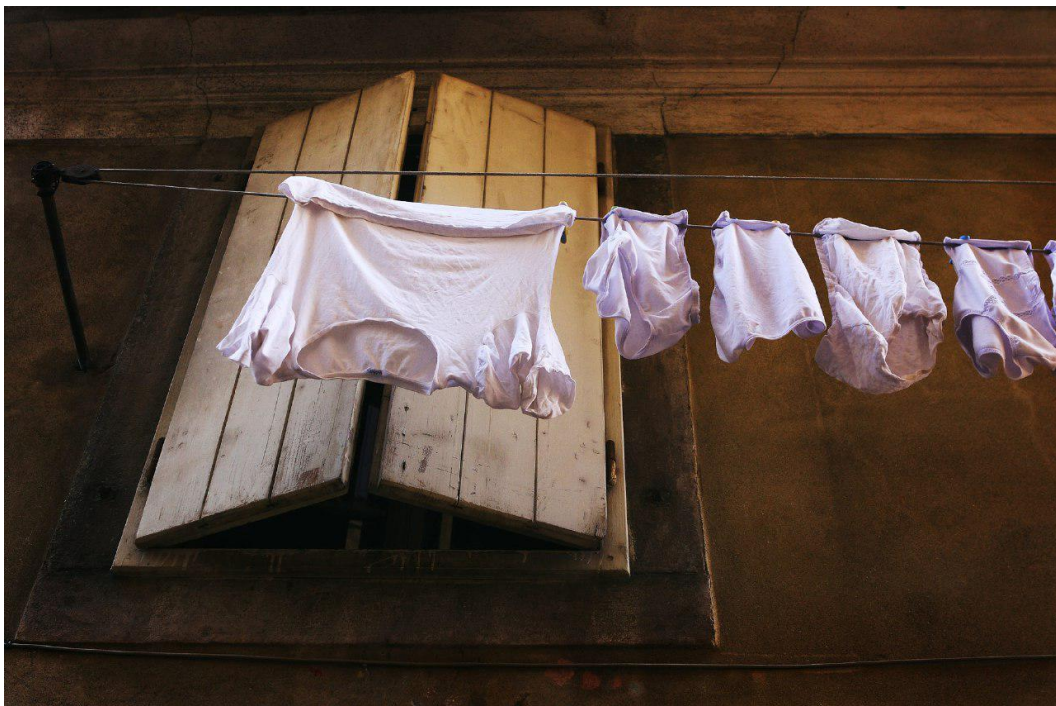
John Sotiriou

تاریکی

له ڕێژهویکی تهنگ و تاریکدا دهسووراپیهوه. له میژ بوو ئاسمانی نه دیتبوو و چاوی به تیشکی خۆر نه کهوتبوو. سه رمای سه رماوهزی ده ناسی به لام کاتی گویی له باران ده بوو، په رده ره شه کانی ژووره کهی داده دایه وه و چی که لین و درزی ژووره کهی بوو ده یگرت و خۆی ده خزانده ژیر په تووه کهی و به ههردوو په نجهی گویییه کانی ده ناخنی. جار وابوو چه ندین کاتژمیڕ سه ری له ژیر په تووه که و دهستی له گویییه کانی ده رنه ده هینا. به تاریکی راهاتبوو و چاوی به سه ر هه موو ڕووناکیه کاندایا خستبوو. جگه له وه ترس و دل په ڕاوکی سه رتاییی داگرتبوو و جهستهی له په لویۆ خستبوو. هه ژماری ئه م سه راوسه ری ڕێژه وه کهی له دهست ده رچووبوو، هه موو جارێ ئه مسه راوسه ره کانی ئه ژمارد تا ماندوو ده بوو و بی هیژ و بی گیان ده گه راپیه وه ژووره کهی و خۆی فری دایه سه ر ته خته کهی و پیلووه کانی لیک ده نا. دونیای ببوو به چوار دیوارییه ک و ده ور تا ده وری ته نیبوو. له هه موو شتیک ده ترسا، له مرۆقه کان، له ده نگه کان... جارێک چی ئاوینه و شیشه ی ماله کهی بوو به رهنگی ره ش رهنگ کردبوو. گوتبووی له ڕوخسار و نیگای خۆیشم ده ترسم. ته واوی ده نگه کانی لا بردبوو، ته نانه ت زهنگی ده رگا که و مۆبایله که یشی بریوو. به بیستنی هه ر ده نگیک داده چله کا. ژووره کهی ته واو تاریک کردبوو، نه ته ده زانی شه وه یان ڕۆژه. کاتژمیڕی سه ردیواره که یش له میژ بوو له کار کهوتبوو و له سه ر دووی نیووه شه وا ویستابوو. ورده ورده دهستی له گویییه کانی ده ره ینا، بارانه که گیرسابوو وه، هه ناسه یه کی هه لکیشا و له سه ر ته خته کهی هه لستایه وه، له ڕ ده نگیک هاته گویی. با شتر که گویی هه ل خست دهنگی نالی نیکی ده هاته گویی. ده نگه که له نزیک ده رگای ژووره که یه وه ده هات. رهنگی وه ک قاقه زه کانی به ردهستی سپی هه لگه رابوو. پپی وابوو که سپیک له پشت ده رگا که یه و ئیستا ده رگا که ده کاته وه. ئه و هه ر به و شیوه یه یش تر سنۆک بوو و جریوه ی چۆله که کانی ش ده یترساند، چ بگات به و ناله یه که دیار نه بوو کتوو ڕ له کوپوه سه ری ده ره ینا بوو. چه ند ئه وه نده یتر ترسی لینیشتبوو. چه ند خوله کییک هه ر به و شیوه یه چه په ساو، چاوی به ده رگای ژووره که یه وه ویشک ببوو، به لام هیچ کهس ده رگا که ی نه کرده وه. نالی نه که تابێ زیاتر ده بوو، به خۆی گوت: ئیستا که ئه و ئازاری هه یه و ده نالی نیکی نابێ هیژی ئه وه ی بیی و بتوانی ئازارم بدات، بۆیه تۆزیک ترسی نیشته وه و خۆی جه م و جوړ کرد، قژی له پشت سه ری وه کو کرده وه و سه یریکی ده ور و پشتی کرد. ئینجانه یه کی ئاسنین له پال ته ختی خه وه که ی دانرابوو، خیرا گو له کانی ده ره ینا و گو لدا نه که ی هه لگرت و به ره و ده رگا که ڕۆیشت. قاچه کانی شل بیوون، ده له رزین. دلی خه ریک بوو له سینهی ده هاته ده ر. به دهستی له رزۆک دهستی برد بۆ ده سگیره ی

دهرگاکه و دهرگاکه ی کردهوه. به لام هیچ کهس له پشت دهگاکه وه نه بوو. عارهقی سهر پوومه تی سپی و تهواوی که لین و قوژبنه کانی ماله که گهرا، کهسی لینه بوو؛ گه پرایه وه ژووره که ی و سووچیک له پهرده که ی لادا، پیی وابوو شه وه به لام پووناکییه ک له پر بهر پوخساری کهوت، خیرا پهرده که دادایه وه و خۆی به ژیر په تووه که دا کرد. کاتر میهره روا له سهر دووی نیووه شه ودا بوو. خهریک بوو خه و دهیبرده وه که دووباره دهنگه که هاته وه گوئی، ئه مجار گوچکه ی به دیواره که وه نووساند، دهنگه که زور نزیک بوو. دهستی وه کوو سه هۆلی لیهاته بوو، له و کاته دا دهستی چیاوتر له دهستی خۆی دهستی گرت. خیرا خۆی لی جیا کرده وه، له سهر عهززه که کهوت، هه لسا یه وه؛ دهیویست له ژووره که ههرا بکاته دهره وه که ژنه که داوینی کراسه که ی گرت، ترسه ترس ئاوری لیده ایه وه ژنیکی گهنج بوو که سه رتاپیی جهسته ی سووتابوو، نهیده ویرا سهیری بکات. لیهه کانی بهزه حمهت دهجوولانده وه و داوای یارمه تی ده کرد. دهسته سووتاه کانی خسته سهر سکی و له ناله کهوت. بهیبری هاته وه ئه و ژنه دوایین جار خۆی سووتاند بووی. داوای ئه وه ی که سووتاند بووی فرییشی دا بوو. ئه و پرۆژه تازه دهستی کرد بوو به نووسینی چیرۆکیکی تازه، کاتی که سایه تی سهره کی چیرۆکه که به و جیگایه دهگات که خۆی بسووتینی چیتر تا قهت ناهینی و هه موو دهفته ره که ی ورد و خاش دهکات. خیرا دهفته ره که ی کرده وه و دهستی به نووسین کرد...

شهرمین سالچی

📷 Anastasiya Kononenko

"بیرهوهری، له دهركه ی هه موو
له بیرچوونه وهیه ک ده دات"

باوکی به پڕزم

سلاویک له قولایی دلمه وه، ئاویتته له گه ل
بونی بۆن خۆشترین گولانی به هاریت
پیشکەش ده که م. هیوادارم له ئه وه پهری
خۆشی و کامه رانی دا، بژی. ئه گه ر
داخوازی ئه وه ت هه یه له حالی من و
بنه ماله که م، ئاگادار بی؛ جیی خۆیه تی که
پیت راگه یینم ئیمه هه موو ساغ و سلامت
و به که یفین. جگه دووری ئیوه ی به پڕزم
هیچ کیشه و که ندو کۆسپیکمان له ژیان
دا، نییه.

بیووره که له رپگای نامه وه پیه نندیت
له گه ل ده گرم؛ چونکه ولاتی ئیمه گه مارپۆ
دراوه و هیللی ئینتیرنیتمان نییه.
هه رچه ند کاتیگ هه شمانه؛ خیراییه که ی
هینده که مه که هه ر به کاری خۆیان دیت.
رۆژانی کچم ئیستا که پۆلی نۆه مه و
ده رسه کانیشی زۆر باشه. بیلیم؛ له بیرم
چوو؛ ئه ویش ئه وه ی که دوو سال دوا ی
ئه وه ی تۆ به جیت هیشتین؛ خودا کورپکی
خوین شیرینی چاوشینی داینی. ناومان
ناوه ئالان. ئیستا که پۆلی یه که مه. دادم و
وان ده لپن زۆر له بابم ده چی. دوا ی تۆ
هینده ی پی نه چوو؛ دادیشم به جیی
هیشتین. جا نازانم له وئ یه کتر ده بینن؛
یان نا؟!

زۆر جار شه وانه به یادی ئه وده م
منداله کان، له ده وری خۆم خه ده که مه وه و
باسی رابردوویان بۆ ده که م. ئه ری بابه
گیان وه بیرت دی؛ هه موومان له ده وری
خۆت کۆ ده کرده وه و له کتیبی پۆلی
پینجه می سه ره تایی دا، وانه ی
قه له ره شه یه ک به نیوی میگا پوود ت بۆ
ده خویندینه وه؟! یان شه وانی زستان دوا ی
گوئی دان به رادۆی بی بی سی، له به ر ئه وه ی
وه ره ز نه بین؛ کایه ی "فه له ی بیده نگ ت"
له گه ل ده کردین؟ ئه ری بابه! بی بی سی
ئه وزه مانیش، وه ک ئیستا که خه ریکی درۆ
و ده له سه بوو!

منداله کانم هیشتا وردن و کیشه و
چه له مه یه کی زۆریان نییه. ئه وه خۆم
قورمیش ده که م؛ تا کوو کاتی لاویان بتوانم
ده ره قه تی پیداویستی و ئه رکه کانیا ن بيم.
ئاخ بابه گیان باش له بیرمه؛ ئه وده م
چه نده ت خه می دامه زرانی ئیمه، ده خواردا!
رسته ی "زانست باشتره یان سه روته"،
ئه گه ر بۆ منالانی دیکه، ته نیا بابه تی
ئینشایه کی سه ر کلاس بوو؛ بۆ ئیمه
به مانای مه رگ و ژیان بوو. باش له بیرمه
که چۆن ژیا نی خۆت له پینا و منداله کانت
دا، دانا؛ تا ئیمه پیگه یینی. ئیستا که
چاو له رابردوو ده که م؛ دوو تاییه تمه ندی
تۆم، یه کجار له لا به نرخه. یه که م ئه وه ی که
هیچ کات له رووی سه روته و سامانه وه
بایه خت نه ده دا به مرۆف. دووه م ئه وه ی
که ئه وه نده ی وه بیرم بی؛ قه ت ئه هلی

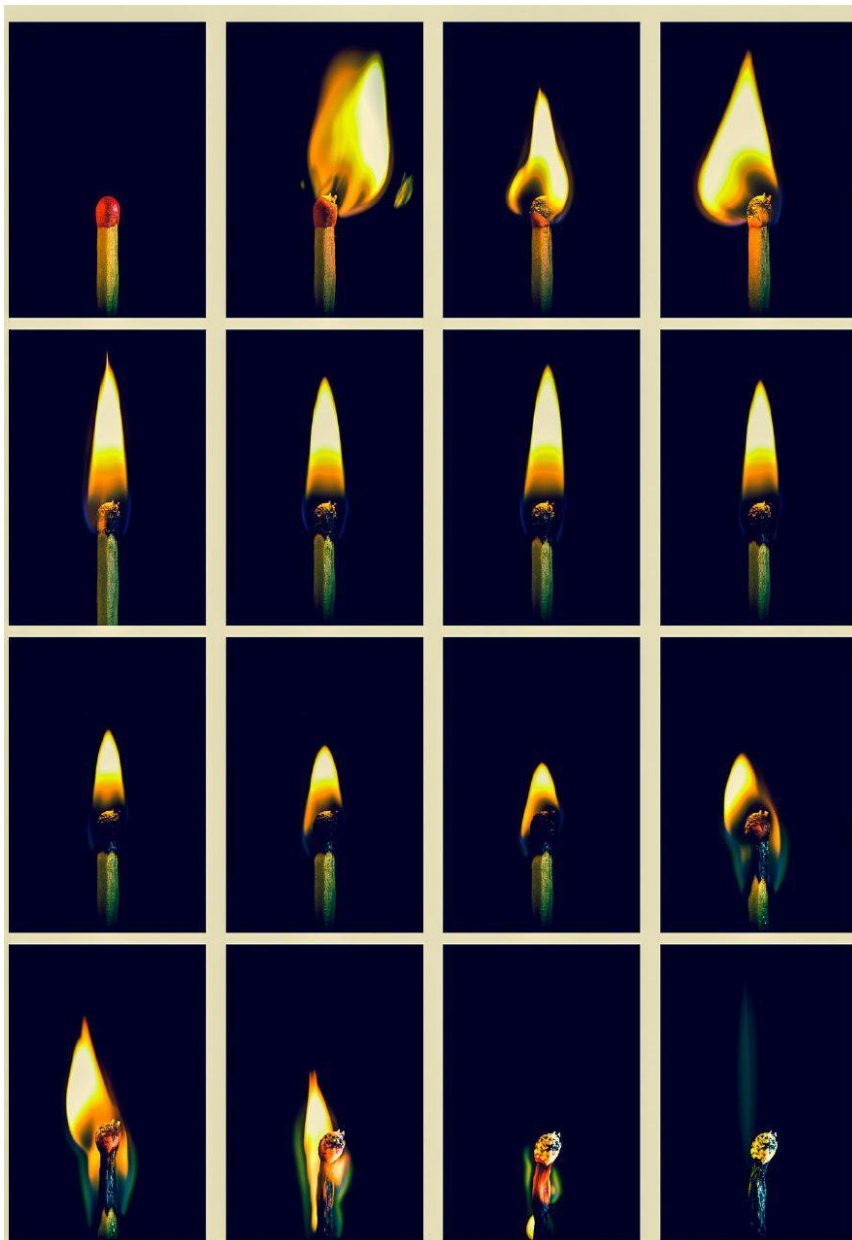
دايكم و خيژانم و منداله كان سلاوت
ده گه يينن. هيوادارم له و دنيا به ديداري
يه ك شاد بينه وه.

كوپي وه فاداري تو: بيژن

بيژن په حماني

خوهه لكيشان و تاري ف كړدني خوت
نه بووي.

ده زانم تو بوت نييه كه بگه پريه وه و
بوخوشم، نازانم كه ي ئيزني ته وه م پي
ده دري؛ بيم بو لات! به لام دلنيا به له وه ي
كه تا گه يشتن به تو، هه رگيزا وه رگيز له
يادت ناكه م. با له وه زياتر وه خت نه گرم.

© Gareth Burge

"نامه‌ی ژوماره شهش ٦"

ئێستا که من خه‌ریکی نووسینی ئەم دێرانه‌م کاتژمێر له دوازدە‌ی شه‌و لایداوه و له‌وانه‌یه تۆله ناو جیگای خه‌وه‌که‌تدا ئەم لاو ئەو لا بکه‌ی یان شایه‌دیش <کویری سارا‌ما‌گۆ> ت له‌سه‌ر کۆشت داناوه و چه‌ند لاپه‌ره‌ی لێده‌خوینییه‌وه. ببوره سلاو، وه‌ک ده‌ستپێکی هه‌موو نامه‌کانی پێشوو..

په‌رده‌ی دیوه‌که‌ی من لادراوه و دارتێله‌که‌ی سه‌رشه‌قام من و ئەم چه‌پکه‌ نیرگزه‌ی ناو په‌رداخه ئاوه‌که‌ی سه‌رمیژه‌که‌می له‌ رووناکی خۆی کردۆته شه‌ریک، له‌ راستیدا من به‌ نیاز نه‌بووم بێم نامه‌ت بۆ بنووسم، ته‌نیا هاتم ئاوی گۆله‌ نیرگزه‌کان بگۆرم له‌ لای ئێمه به‌ هۆی که‌ش و هه‌وای کویستانی گۆلی نیرگزی لێ نارووی، من هه‌ر کات به‌ سوودفه به‌ به‌رده‌م گۆلفروشیه‌کدا ده‌پۆم و گۆلی نیرگزه‌ ده‌بینم چه‌پکیک ده‌کرم و تا چه‌ند رۆژ له‌سه‌ر میژه‌که‌م ده‌یانکه‌مه به‌هانه‌ بۆ نووسین.

ئه‌وه‌ی که ئێستا بزیه‌کی نه‌رم که‌وتۆته سه‌ر لێوت و به‌ باسی گۆله‌ نیرگزه‌کان ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ رابردوو بۆ من نااسایی نیه، ته‌نانه‌ت من ئێستا له‌ناو په‌لکه‌ نیرگزه‌کانرا ده‌توانم تا قوولایی چاوه‌کانت بێم.

ده‌زانی "نازلی" ئیواره که له‌ ویستگه‌ی میترۆی <ده‌روازه ده‌وله‌ت> دابه‌زین و دوو چه‌پکه گۆلی نیرگزه‌مان کڕین و بریارماندا تا کۆتایی هه‌فته هه‌رکاممان به‌ جیا رایانگه‌رین و رۆژی هه‌ینی گۆلی هه‌رکاممان جوانتر مابونه‌وه ده‌بێ ئه‌وه‌یتر بۆ خواردنی نیوه‌پۆله رێستوو‌رانی <ته‌ک خال> پوولی خواردنه‌که‌ بدات، تۆ براوه بووی و گۆله‌ نیرگزه‌کانیشت ..

پووداوه‌گه‌لێک له‌و چه‌ند رۆژه‌ی دوا‌ی مه‌رجی گۆله‌ نیرگزه‌کان روویدا که تۆ هه‌یچکات نه‌تزانی و منیش هه‌یچ کات له‌لام نه‌درکاندی..

ئێستا له‌ بێده‌نگی ژووره‌که‌مدا ته‌نیا چرکه‌ی کاتژمێری سه‌ردیواره‌که‌ دیت و هه‌یچتر، له‌ ناو ئەو رووناکیه‌ی له‌ شووشه‌که‌وه دیته ژوور دووکه‌لی چه‌ند جگه‌ره‌ی به‌دوا‌ی یه‌کترا ناو ژووره‌که‌ی ئاپۆره داوه، که له‌یه‌کتر جیا بوینه‌وه من به‌ر له‌وه‌ی برۆمه‌وه بۆ ما‌ل وه‌ک عاده‌تی هه‌میشه‌ییم لامدایه شه‌قامی <مه‌نووجی‌هه‌ری> و بۆنی ئێسپێرسوویه‌کی خۆش رایکی‌شامه ناو ئەو کافه‌ی که ته‌نیا یه‌ک جار له‌گه‌ڵ تۆ چووم له‌ راستیدا ئەو کافه وه‌ک ژووره‌که‌ی خۆم وایه له‌گه‌ڵ چوونه ژووره‌وه‌م <ژانیت> به‌بێ ئه‌وه‌ی لێم بپرسیت وه‌ک هه‌میشه قاوه‌یه‌کی ئێسپێرسووم بۆ دینیت و ئەو کاتانه‌ی که مشتهریان که‌م بن بۆخۆشی له‌ رووبه‌رووم

داده نیشی هه چهند ئه و بۆخۆی ههز به خواردنه وهی قاوه ناکات رپیک وهک تۆ، ئه م ئیواره چاوی له سه ر گو له نی رگزه کان هه لئه ده بری له وهی که هه یچ که سم به قهت تۆ خۆش ناوی دوو دل نیم به لام هه می شه هه ستی کی خۆشم به رام به ر به <ژانی ت> هه بو وه ، ده زانم ئی ستا نیو چاوانت تی کنا وه و پۆلی ک پر سیار وهک می رووله له ناو سه رتدا دین و ده چن دوا ی خویندنه وهی ئه م دی رانه ره نگه ئی تر روو له گو له نی رگزه کانیش وه ربگی پری ، ئه ری من ئه و رۆژه چه پکه نی رگزه که م بۆ <ژانی ت> به جیهی شت .

"نازلی" ده زانم ئه م نامه یه ش وهک نامه کانی پیشوو هه رگیز به ده ستت ناگا و منیش چا وره پروانی و لامی ناکه م ، به قه د کراوی له ناو گیرفانی کۆ ته که مدا ئه وه ند ه له گه ل خۆم ده یگی پرم تا دی ره کانی کال ده بنه وه و دوور نیه دوا یی هه روا بی ناو نیشان نه یخه مه سن دووقی پۆستی که وه، "نازلی" من رۆژی دووا یی به بی ئه وهی به تۆ بلی م له گه ل <ژانی ت> چوومه خانه ی به سال لا چوان بۆ دیتنی پووری که چهند سال یکه ئالزای می ری گرتوو ه و دواتر چووینه مالی ژانی ت و ئه و کارت پۆستاله کانی می رده که ی پی نیشان دام که بۆ سه ری سال له ئامری کا وه بۆی نار دبوون ، من دوا یی له سه ر کورسیه له هه ستانی ه که ی په نا په نجه ره خه وم لی که وت و <ژانی ت> یش له ژوو ره که ی خۆی .

گرنگ نیه تۆ فیلت له من ک ردبی و کۆتایی هه فته چه پکی ک نی رگزی تازه ت کربی و به پی که نینه وه :گو له کانی من سیس نه بوون ، من چه ند جاری تریش گو لم بۆ <ژانی ت> ک رین ، هه ز ناکه م دوا یی خویندنه وهی نامه که م بی رت بچیت ئاوی ناو گو له کان بگۆری و بچیت ه ناو جیگا که ت، من هه زم له گو له نی رگزی دا یمه گه شا وه یه <ژانی ت> ته نیا وه همی کی تا کۆتایی هه فته بوو نه ک زیاتر .

دلنیا به دی سان نامه ت بۆ ده نووسم گرنگ نیه له سه ر په لکی گو له نی رگزه کان بی یان بی ده مه ده ست با "نازلی" هوش ت له خۆت بی ، تا سلاوی کی تر مالئاوا

☞ فه ره اد ساله حی فه ر

📷 Vjacheslav Shishlov

له سهربازه كان ناترسم، له سهگه
خویریه کانیان دهترسم!

له شاخ ناترسم، له خزینی باری کۆلم
دهترسم!

له ههڵدیران ناترسم، له ون بوونی جهستهه
دهترسم!

له نههاتنه وهه ناترسم، له شکاندنی
به لینه کانم دهترسم!

له مردن ناترسم، له شینی تۆ دهترسم!

2019/2/6

AM 05:01

که میکی تر به پری ده کهوین، قهت هیندهی
ئه مرۆ دردۆنگ نه بوومه. ئه وه چه ندین
جاره ده مه وی باره کهم به عارزی دابدهم و
بلیم من نایه م. شهرم ده کهم، دهنه وام
ده کرد. دواي ده لین: ئیستا وا بترسی، ئه ی
سبه ی پۆژی چۆن نانی مال و مندالی په یا
ده کا. بانگم ده کهن، ده بی برۆم، شه و که
گه پامه وه، بهر له وه ی بنووم نامه یه کی ترت
بو ده نووسم.

چینگر به ختیار

نه بیته. وهک ئه لقه ی ماره کردنه کهت به
دلته نه بیته. ئینته رنیتم هه بایه به
میسه نه جهر وینه ی جله کانم ده گرت، تا
دانه یه ک هه لپزیری. منیش له گه ل خۆم
بۆت بینمه وه. هه ندک وینه م لپی گرتوه
که هاتمه وه نیشانت ده ده م، تاکوو له
سه فهری داها توه له گه ل خۆم بی کرم.

2019/2/6

AM 09:18

سلوا نازیزه کهم

ئه مرۆ ده رنه چووین! به یانی زوو چه ند
کۆلبه ریک ویستبوویان به پنه وه، له سه ر
چه کداره کان ته قه یان لی کرد بوون. دووانیان
کوژراون و دانه یکیش بی سه ر و شوینه.
کاک هه سه ن گوتی: ئه مرۆ نابیته
ده ربچین، چه ندین ساله له و رییه دام
ده زانم مه ترسی داره، سبه ی زوو ده رده چین،
هه رچه ند ده زانم سبه یش مه ترسی دار
ده بیته. که میک ده ترسم؛ پیشتر وا نه بووم!
په نگه هۆیه که ی ئه وه بیته ئیستا تۆ له
ژیانم دایته.

ده زانی؟

من له به فر ناترسم، له کهوی به فری
ده ترسم!

📷 Hunter Scott

"هیوری شیواو"

سلاو و ریز شیلا خان!

تا ئیستا له نزیکهوه نه مدیتووی؛ بۆیه به داخهوه ناتوانم پێشهکیی نامه کهم به گێرانهوهی بیرهوهرییه هاوبه شه کانمان پرازیتمه وه. جا بۆیه، یه کسه ر ده چمه سه ر کاکلی نامه کورده نامووسییه کهم!

پووره "مارگارپت" له لای من زۆری تاریف کردووی. سه باره ت به پیکه وه بوونه کانتان و کاره سه یر و سه مه ره کانی مندالییت و، ئه و کاره سه یره ی که ئیستا ده یکه ی! راستییه که ی من باوه رپم به قسه کانی نه کردووه. ته نیا وه ک سه گیتییه ک ئه م نامه یه م نووسیوه. ده مه هوی بزانم، چۆن که سییک که زمانی دایکیی من نازانی، ده توانی وه لامی نامه کهم بداته وه؟

شیلا خان، راسته ئه م نامه یه م له سه ر داوی "مارگارپت" که زۆرم خۆش ده وی، بۆ تۆ نووسیوه و مه رج وابوو پرسیاریکی وجوودیت لی بکه م؛ به لام له بری پرسیار چه ز ده که م هه ستیکی خۆمت پی بلیم و کۆتایی به م نامه له خۆپایه م بینم: "ئه م پۆژ و مانگ و سال و شته پیسانه ش بریک به خیرایی تیپه ر نابن پیاو زوو پیر بی و زوو بمری و له کۆل خۆی بیته وه؛ ئه م ته مه ن و زیانه هیچه ش هینده به خاوی تیپه ر ده بی پیاو بیزار ده بی، بیزار!"

له گه ل ریزم، واژۆ: "ن.ف" کورپه کوردیکی په نابهر / بیرلین!

کورپه کوردی به ریز "ن.ف" کات باش!

نامه که تم به ده ست گه یشته. سروشتییه باوه ر به قسه کانی مارگارپت نه که ی؛ هه ر ئه وه ی دللیت نه شکاندووه و ئه م نامه یه ت له سه ر داوی ئه و بۆ من نووسیوه، دیاره چه نده ت خۆش ده وی. مارگارپت بۆی نووسیبووم که چه فته ی جاریک سه ردانیان ده که ی! زۆر خۆش حالم! گوایه وانه ی [هیوری ده روونی به شیوه کاری] یان پی ده لئیه وه. ئه و وانه یه ی که تۆ به و پیره ژن و پیره پیاوانه ی وه ک مارگارپتیان ده لئیه وه، پیده چی له راستیدا بۆ هیوری ده روونی خۆت بی؛ دیاره به پیی قسه ی کۆتایی نامه که ت، که بیگومان ئه وه ش مافی خۆته! مادام پرسیارته نه کردووه، منیش چه زده که م له کۆتایی دا قسه یه کی شیواوی تیپرامنت بۆ بکه م: "ئاژه له کان له مرۆفه کان ژیرترن، ئه وان بۆ ئه وه ی ته نیاییه کانیا ن خه وشدار نه بی،

زمانیان درووست نه کرد! پیکه وه قسه کردن، پیکه وه دهردی دل کردن، سه پیکه وه نان و پیکه وه
ورته ورت کردنی مرۆقه کان، ته نیایی و هیوری مرۆقه کانی شیواندوو!"

ریژ و سلاو، واژۆ: "شیل" سه گیتی ره سه نی کوردی، له ئاسایشگای پیره سه گه به ره لا
کراوه کانی بیڕلین.

ناسر فه تخی

📷 Alyaksandr Stzhalkouski

"نامه ی دیل و منی ئەسیری"

مه‌عه‌لیم ده‌دا بۆ هه‌موو ناجسنی و
زولمه‌ی لێی ده‌کردین..

له‌و رۆژانه‌دا شه‌یدام دی، ئەو کچه‌ خوین
تاله‌ی خانم پپی ده‌کوت: کچی من، ئاغای
دوکتور چۆنه‌؟

من و تۆش هه‌ر داخ و هه‌سه‌ره‌ت بوو له‌ تاو
ئەو هه‌موو بیهه‌مییه‌ی خانم و جل و
به‌رگ و کیف و که‌وش و ماشینی بابی وا
له‌ سه‌رماو گه‌رما دا ده‌هاته‌ شوینی،
ده‌مانچیشته‌ و ده‌مانکوت خۆزگه‌ جارێک
ئیمه‌ش یه‌کی هاته‌بایه‌ و سواری ماشینی
کردبایه‌ین، من ئیستاش هه‌ر نه‌مزانی
بۆچی خانم ئەو کچه‌ رۆداره‌ نازدارانه‌ی،
بابیان یا دایکیان مه‌عه‌لیم و دوکتور و
ده‌وله‌مند بوون له‌ ئیمه‌ی خۆشته‌
ده‌ویست!! دایمه‌ قسه‌ و نومره‌ی باش و
پیکه‌نینی به‌دم ئەوانه‌وه‌ بوو، ده‌گه‌یشته‌
ئیمه‌ش ده‌تکوت سه‌گی بیه‌یایه‌، بۆ
که‌س ده‌یویرا فززه‌ بکا، خۆ ئیمه‌ له‌وان
زرینگتر و عاقلتر بوین! ئەوکات ده‌مکوت
: له‌وانه‌یه‌ له‌ به‌ر لیباسه‌کانیان بێ و پپی
جوان و خاوی بن ، خۆ دایکی منیش
هه‌موو هه‌وتوو یه‌ک لیباسه‌کانم بۆ ده‌شوا،
چ بکه‌م له‌ دادمه‌وه‌ پیم برابوون و که‌می‌ک
کۆن دیار بوون ، ئای نه‌شمیله‌ که‌م چه‌نده
ئیش و ئازاری ئەو سالانه‌ له‌ دلم دا هه‌ر
ماوه‌و بییری ئەو رۆژگاره‌ خۆشانه‌ی
مندالیم لێ لیل ده‌کا، شه‌و نه‌بوو ده‌سته‌و
دو‌عا نه‌بم " خۆزگه‌ تا به‌یانی هه‌لده‌ستم،
ده‌چمه‌وه‌ قوتابخانه‌ خانمه‌که‌مان مرده‌بی "

له‌ ته‌نیایی خۆما ده‌نووسم، نازانم ده‌بی ئەو
هه‌موو جیگا خالیته‌ به‌ چی پر که‌مه‌وه‌!
ئەونده‌ ده‌زانم پپیوستیم پپته‌ و ده‌ستم
ناتگاتی، جگه‌ له‌ نووسینیش هه‌یج هه‌یزیک
شک نابم دلی نه‌سه‌ره‌وتووم ئارام کاته‌وه‌،
ماوه‌یه‌که‌ هه‌ر چی سه‌ول ده‌ده‌م ناتوانم
هه‌والیکت بزنام، چه‌ن رۆژ له‌مه‌و به‌ر
چوومه‌ دوکانی براهته‌ کتیییکم
ده‌ویست، له‌ویشم پرسی، ئەویش لیت زۆر
به‌ئاگا نه‌بوو، هیوادارم زۆر زوو به
هه‌والیکت شاد بمه‌وه‌..

ده‌زانم ئەلان کورپزگه‌ که‌ت گه‌وره‌تر بووه‌و
ده‌چپته‌ قوتابخانه‌، دیسان دلم بۆ ماچیککی
تلیساوه‌و ئەو ویسته‌م هه‌ر وه‌دی نه‌هات
تیر به‌ دلی خۆم له‌ باوه‌شم دا بیگوشم و
ماچی که‌م، سوورپی دنیات دیوه‌، خاوه‌ن
مندالی کردین! ئەو ئاواته‌ی ئەو کات
پیمان وابوو ته‌نیا له‌قالبی خه‌ون و
خه‌یالییک یا خود شوخیه‌کی سه‌رسه‌ری
جپی ده‌بیته‌وه‌... له‌بیرته‌ له‌ سه‌ر ته‌خته
ره‌شه‌که‌ی کلاس نیوی منداله‌کانمان
ده‌نووسی؟ من ده‌مکوت: سی کورم ده‌بی و
دوایه‌ش نیوه‌کانم به‌ ریز ده‌نووسی...

تۆ ده‌تکوت من پینج مندالم ده‌بی و له‌ولا
نیوی منداله‌کانی منه‌وه‌ ۱-۲-۳-۴-۵
ده‌تنووسین و دوایه‌ پپش هاتنی
خانمه‌که‌مان به‌ په‌له‌ و قاقا کیشان پاکمان
ده‌کردنه‌وه‌ و دوو قسه‌ و جنیومان به‌ خانم

ئەوان ھەر نەھاتبوون بەلاتەو ھیچ، بە
چاویکی سووک تیت ڕوانیبوون و
خێسەیان لێ کردبووی، باور دەکە ی ئاور
دەگرم. دوو ھەوتوو پێش ئیستا، چووم
بۆلای دادە، وەک ھەمیشە باوھشی
پیداکردم و بۆنی کردم و کوتی:
خۆشەویستەکە ی نەشمیل ھەرچی دەتبینم
و دەزانم ئەوی لەلام، باسی ڕۆژی
مردنەکە ی دایەمان کرد؛ چون ئەو گل و
خۆلە ی ئەو مەرزە بەقورە گیراوت بەسەر
داکردبوو، دەیکوت یەخە ی پاسدارێک
راتلەکاندوو کتوتوتە: تۆ دایک نیە؟
دەزانی دایک چیە؟ من دایکم مردووە، بۆ
ناھیلن بچم بۆ لای؟ ئاخ چەندە داخی
گرانە، ئیستاش دەینووسم چاوم ئاوی تی
دەتزی...

دە ی با بەس بێ قسە و بیرەوھری
ناخۆش، ماوھیک پیشوو لە ڕیگای
مەدرەسە کەمان تێپەر بووم، داشقەییک
گیوژی پێ بوو چووم کپیم و کردمە
گیرفانم تا مالێ بە یادی ئەوکات خواردم،
ئای کە خۆش بوو، یادی پیروۆز...

لە بیرمە ڕۆژێک ئاوا گیوژمان بە دم
ڕیگاوە دەخوارد و قسەمان دەکرد، کوتت:
ئەگەر تۆ نەبایە ی لە میژ بوو چوبووم
بۆلای کاکم، ھەر ئەو وەختە من دلّم
داچلەکی و کوتم: تکایە قەتم بەجی
مەھیلە، من بێ تۆ تاک و تەنیا دەبم، تۆش
بەلینت دا قەت تامی ئەو نازارەم پێ
نەچیژی...

ئەو ڕۆژانە و سەدان شەو و ڕۆژی کە ی وا
تێپەرین و برینی زۆر لەوانە گەورەتر
کەوتە سەر دلّمان و ھەر مەجبوورین بژین
و بین و ڕۆژ بە ڕۆژ گیان سەختتر و
قایمتر بین، دەنا من ئەو دلّە چکۆلە
ناسکە ی ئەو سالانەم بایە، ئیستا چون
بێجگە لەو ھەموو ئازارە ی دنیا لەو
دۆزەخی دووریە ی تۆشدا دەژیام؟ بێ
ھاوڕێ و دلّسۆزێک تا دەرد و خەم و
نەھینی دلّی لە لا باس کەم، دەزانم تۆش
لەو غەریبستانە حالت لە من باشتر نیە،
ھەموو ئیواری جومعە ی خۆمان و شەنبەو
یەکشەمەییکی ئەوان ئەو قسە یەتم وەبیر
دیتەو دەتکوت: ئیواری ئەو ڕۆژانە
بەرینگم دەگرم و دەلیم: ئاکۆ چ بکەم
دیشان توند بوو، گەرووم گیرا، خەفە بووم،
دوا یە ھەر دووکتان بە دلّ سووتاوی و
جەرگ خویناوی دلّداری یە کتر دەدەنەو،
"ئیشە لا کوتایی بەو ڕۆژانەش دی"

دەبێ بژانی لێرە کە غەریبێک دەکەوێتە
نیومان، چی بۆ دەکەن و چەندە بە دەوری
دادیین و خۆمانەمان بیر دەچیتەو، دوا یە
بە ئیفتخارەو سەر ھەلدینین " کورد
میوان گر و بە خولک و خویبە!" لە
شوینکارە کەم فارسیکی لیبە، من خۆشم
دەوی ھەر وەک ئەوانی دی زۆر ئاسایی
ھەلس و کەوتی لە گەل دەکەم، بەلام چەند
ھاوکارن پێیان وایە ئاسمان کون بوو و
ئەوی لێ کەوتوتە خواری، ھەموو جارێک
ئەوانە دەبینم ئەو چرکەساتەم بیر دیتەو
تۆ لەوی لە لای ھاوکارە کانت گریابووی،

خوشکه دلسوزه کهم هیوادارم لهوی لهو فهزاو ههوا خوشه شیعره کانت رۆژ به رۆژ گهشه بکهن و رۆژیک بوخوم لیږه کتیبه کهت بو چاپ و بلاو کهمه وه، تا دهتوانی له نووسینه کانت بهردهوام به ، لیږه پیشانی چهن ماموستای لیزانم داوه، هه موو ده لیږن زور باش و سهرکه وتوو، نه چی له نووسین و خویندنه وه ته ریک بی، ههر چهن دوایین جار له قسه کانت دا کوت: کتیبی "کوردی" لیږه دهس ناکه وی، به لام نابجی له حه وله کانت نائومیډ بی، ئەو دووریه زور هه لیکی باشه بو بیر کردنه وه و هه لسه نگانندی مروقی ژیر،، لیږه لهو کهش و ههوا سارد و ویشکه دا رۆژ نییه گیژهلوو کهو باده وه جهسته مان نه ته زینتی وهک دلمان، ئەو وهرزانه ی هه وای دنیاش خوشه، بوخومان له ناو جه غزیکی وها دلته زین گیرمان خواردوو، ههر چی ده کهین و ده نووسین، شوین پیی ههر خه مه و له وه زیاتر رهنگدانه وه ی نییه، ده بی بلیم لیږه قاقرستانه، ئەوه ی دلی خوشه، شیت و سهرخوش و ئەوانه ی نیو کوشک و ته لارن! رۆژ نیه له تاو مردنی چهن کهس ههر یه ک به هویکی دلته زین، شهو نیه له تاو کویره وه ری و دهردی بی نانی و برسیه تی چهن هاوولاتی و هاوړه گزی، سه عات نیه له تاو دهردی بیئاگایی و ساویلکه یی خه لک، به خه می کونه وه سهر نه نیینه وه، زور جار ده لییم سهرم هه لگرم له گه ل کتیبه کانت و ئەونده ی دیش بیچمه وه، بچمه دیهاتیکی دوور با ئاگام له زیندوو و مردوو نه بی، به لام چ بکه م گووشی خه ت ناداو تازه ئیمه ش بی ئەوه ناژین! هه هه ئەها خه ریوو له بیرم بچی بلیم: کومار ده یکوت: دایه سلاوی منی پی بگه یینه و بلی بیرتان ده کهم ، ئەلان له من بالای به رزتره ، ده ترسم بو شاییه کهشی نه یه وه، چ بکه م لهو مه و دایه؟ چونی بسرپمه وه؟ زور جار ده لی دایه روحم بو ئاریو وهک براییک وایه، وادیاره دلی ئەوانیش وهک خومان به یه کتره وه گریچکه یه و به سراوه! له وانیه خه به ری سروه و میرده کهیت بی ، ده یکوت به ته ماین بیینه وه، سهرم سوور مابوو ئەوان چون ده توان! دواتر زانیم ههر به هیوان، زور حه ولیان داوه نایانتوانیوه، دیسان ناھومیډی ژاکاندمی، ههر چهن من له شاد بوون به دیدارت، بی هیوا نابم قهت... ئەم دهرده دلانه م نازانم ده بیته نامه و به ده ستت ده گا و له کوتایی دا بریار ده ده م بوت بنیرم یا نا له وانیه هه موو رۆژی کاتیک وینه کانت، بیره وه ری ه کانت، چاوه کانت، سهرم لی ده دن و وهک خوت دلرهم و میهره بانانه ده مدوینن هه مدیس دریژه ی پی بده م، تا ده بیته هه زاران لاپه ره، بوت بنووسم، به لکوو بیته به لگه بو دیداری سه دان خوشه ویستی دوور له یه کتر!

به و هیوا یه ده مینمه وه...

هاوړی نا، خوشکی دلسوزت چنوور

چنوور ناسری

Yoann Lambert

بهشی 1

یه کهم چرپه و سۆزی دلم به ناوه کهت دهست پیده کهم. "فه رهاد" نازیزم: چیتر له هینانی ناوه کهت ترسم نییه. ده تگوت: ئە گەر نه گه رامه وه ته له فۆنم بۆ مه که، یان من نامهت بۆ ده نووسم یان تۆ نامهم بۆ بنیره. ده تگوت: جادوو یه که له نامه دا هه یه که له هه یچ ته له فۆن و چات و دیداری کدا نییه. به ره سمی باو و باپیرانمان چاوه رپم ده کرد تۆ ده سپیشخهر بوو یه تابه و نامهت به دهستم بگه شتایه، به لام ئیمپرو دووشه ممه بوو، دووشه ممه ی دوایین دیدار و مائاواپی و دوایین ماچی که به سه ر دهسته کاندا بۆم به رپیکردی. بیرته دهستت له په نجه ره ی ئوتوو بووسه که به رده ناوه وه و له سه ر لیوه کانتت دانا؟ یه کهم دیدار دهسته پاچه ببووم، ده ترسام له چاوه کانت رابمینم. خه تی سمیلت له گوشه ی لیوت به ره و خوار کیشرا بوو و من بیرم له کیشانی نه خشه ی دواترم ده کرده وه. ته نیا ئە وه نده به س بوو جوانییه که سه رنجم راکیشی، خیرا نه خشه ی تابلویه کم لیده دا. هه یچ کات کیشانی تابلوفه رشی کم مانگیکی نه ده خایاند، که چی له و رۆژه وه، ئیمپرو تابلویه کم بۆ ته واو کرا. به لام هه یچ وه کوو نه خشه که ی ده رنه هاتوو. ئاخر نازانی له هه ر په جیکا چه ن جار دهست و قاچ و سه رم... لییگه ری فه رهاد. نازانی چه ند جار من و داری تابلۆکان لیک دابراین. نازانی نازانی نا... له و رۆژه وه هه یچ تابلویه کم وه کوو نه خشه که ی ده رنایه و ته واوی گریکانم به هه له لیده ده م. من ئیستا له کاتی کدا ئە م نامه یهت بۆ ده نووسم، که خۆم به سه ر داری تابلوفه رشیکا شۆر کردۆته وه و مه ست و سه رخۆش به نیو تانوپۆکه یدا له کوته بارانییه نیوه بلینده کهت راده میم و چاوه ری ده کهم چاوت له سه ر تابلوفه رشه که هه لگری و به ره و پرووم هه نگاو بنیی. ئە و رۆژه ی چاوه ره شه کانت خسته سه ر چاوم و ئاسمانی چاوه کانتت بارانی کرد، من تازه له دایک بووم. گری چاوه کانت سه رمای هه موو سه رماوه زه یاخیه کانی له جه سه تم رامالیبوو. چه ند جارئ سه یری تابلۆکانم کرد و دوا جار گه رایته وه سه ر هه ناره کان. خۆم نه خشه ی هه موو تابلوفه رشه کانم کیشابوو. له نیوانیاندا چه ند تابلویه کی رۆمانسیشی تیدا بوو به لام نازانم تۆ بۆ چاوت بریبوووه تابلوی هه ناره که و منت له پشت تانوپۆکانه وه چه پس کردبوو. وه ک بلیی به چه کایه تی من و داره ناره کانت زانیی، له په نای تابلۆکه جوولهت نه ده کرد. چاوم بریبوووه چرکه ژمیتری سه عاته دهستییه کهم، ئە وه پینجه مین جار بوو به ده وری دوانزده دا ده سوورایه وه. په جی یه که مم لیدابوو و خه ریک بووم به شان که ده مکووتیه وه، قورگت ساف کرد و بیدهنگی کتیبفرۆشییه کهت شکاند.

- تابلۆکان بۆ فرۆشن؟

له سههر چوارپایه که ههلسامهوه. ههشتا پشتت تیکردبووم و نوقمی خه یالی هه ناره
داکه وتوو هکانی هه وشه بووی به ره و لات هاتم. ههچ کات به دیتنی غه ربه کان نه ده شله ژام
به لام کوته بارانییه نیوه بلینده کهت و ملپهچکه سپیه دهستچنه کهت، دهستیان خستبووه
نیو دهستی یه ک تاکوو زیاتر دهسته پاچه م بکهن. له ههچ یه ک له و غه ربه یه کی پشت تیکردوو
په یان دهخته کتیبفرۆشییه که. من که سیک نه بووم که غه ربه یه کی پشت تیکردوو
چاوه کانم بخاته جووله جوول. به لام خۆزگه هه ر چاوه کانم بوونایه. له و کاته وه نه خشی ته وای
تابلۆ فه رشه کانم بوون به یه ک نه خشی و یه ک تابلۆ له غه ربه یه کی ناشنا تا ئه مپۆ.
چه تره کهت وه کوو گوچانی په ره پیاوه کان به دهسته وه گرتبوو و خۆت به سه ریا چه ماندبووه وه.
وتم: تابلۆکان بۆ فرۆش نییه به ریز... ههشتا قسه که م ته وای نه کردبوو هه لگه پرایته وه و گوتم:
فه ره دام خاتوون. جووری ده تگوت وه ک بلپی من په شتر ناسیوتم، بزیه ک گرتمی و گوتم:
ئیره په شانگایه کی هه میشه ییه و تابلۆکان ته نیا بۆ بینین. برۆکانت تیکنا و بۆ چه ند چرکه
بیده نگ له چاوه کانم رامای. نازانم چۆن بوو له چرکه یه ک بریارم دا تابلۆکه ت پی بده م.
چاوه ره شه کانت خسته سه ر چاوم و گوتم: چه نی په شکشه کسه م خاتوون؟ گوتم: من تابلۆکانم
بۆ پاره نه رستوو. به لام ده توانم وه ک دیارییه ک پیتانی ببه خشم. خه ر تابلۆکه م بۆ داگرته
و له رۆژنامه یه کم پیچاو و خسته م نیو عه لاگه یه ک و دامه ده ست. نه تده زانی چۆن سپاسم
بکه ی. گوتم: هه وتووی داها توو ده گه رپمه وه، ده بی هه کایه تی هه ناره کانم بۆ بگه رپه ته وه. له
رۆشتنی یه که م جارت تا گه رانه وه ت، زانیم بوونه وه ری سه رسوور په نه ر و نه ناسراوه له
ناخدا خۆی گرمۆله کردوو و به جیره ی هه ر جاره ی درگای کتیبفرۆشییه که داده چله کی.
من نازانم ته شق چیه فه رهاد، به لام ده زانم هه زیک هه یه که جار وایه له پیم ده خات و جار
وایشه به خواستی خۆی ده مسوورپه نه ته وه. ته و هه وتوو په چتر خۆم نه بووم فه رهاد، ته وای
خۆم ببوو به تو. خۆزگه کچه کیتر ده بووم له دووشه ممه یه کی تر دا و چاوه رپی ههچ غه ربه یه کم
نه ده کرد. ئه مپۆ دووشه ممه یه و من دهستم به په رده ی ژووره که م ناگات. چاوه رپی
په رستاره که م...

دریژه ی هه یه...

شهرمین سالهی

📷 Akash J. Upadhyay

"..."

پرووناکی تازیم

سلاویکی پر ههست و به تین ئاویتتهی شنه بای به هاری بو تو هاوړپیی خۆشه ویستم هیوادارم ژیانیکی پر له خۆشی و سه ربلیندیت له گه ل خۆت و بنه ماله ت تپه پر که ی. پرووناک گیان ئیستا که ئه و نامه یه ت بو دهنووسم سه عات له دوو و نیوی شه وی تپه پر بووه که وتوو مه ته زه ربای خه یالی تووه یاد و بیره وه ربه کانی منالیمان هه میشه ئاویتتهی زهین و پرووحه.

هاوړپیی زور خۆشه ویستم ئه مپرو له گه ل قوتابیه کانم سه رقالی خویندنه وهی چیرۆکه پر گولایه کانی تو بووین. ئاکو هه مووی به سه ر پوله کاندایا دابه ش کرد. بیره وه ربیه تاله کانی مندالیم هه ر له زهین دایه. هه موو رپوژیک به ر له هاتنی ماموستا زوو ته کلیفه کانت دهنووسیه وه. له مالی له ترسی باوکت شه وانه کتیبه کانت دهشارده وه. ئه و پیی خۆش نه بوو دهرس بخوینی. پیی وابوو کچ مافی دهرس خویندن و زانکو چوونی نییه.

جاریکی هاته قوتابخانه پیلی کیشای و به سه رتدا شریخاندی، دلی هه موومان سیس بوو. ته نانه ت ماموستا که مان له ترسان رهنگی به پرووه وه نه ما. هینده دلم بوت سووتا به دهنگی بلیند دام له قوولپه ی گریان به لام تو له و بارودوخ و مهیدانه دا کولت نه دا و هه رگیز وازت له خه بات نه هینا. پرووناکی زور خۆشه ویست با ئه و نهینیه ت بو ئاشکرا که م، زورم به غیلی پیت دههات به و هه موو که م و کوپی و ئازاره وه هه میشه شاگرد یه که می پوله که مان بووی.

دوانیوه پریان قوولمان دهخسته نیو قوولی یه کتر ده پویشتینه سه ر چیمه نه کانی که ناری شه قام به دهنگی بلیند دروشمان ئه دا داوای یه کسانی مافی ژنانمان ده کرد. به لام چون منال بووین، هه ر که س پیمان ده گه یشت گالته ی پی ده کردین. جاری وابوو دوو سی زه لاممان لیده گه پراوه ده یانگورانده سه رماندا. به رده وام به و ئاواته وه بووین ئه و خه یالانه ی ئیمه له م جیهانه دا جیگایه کی هه بی. هاوړپیی تازیم ئیواران له گه ل قوتابیه کانم ده چمه بزوینی قه راغ چۆمه که به قاقاکیشان و تریقه تریقه ی مناله کان و هه لپه رینی زیخه لانی نیو ئاوه که سوکنایی به دلم دی.

قوتابیه کانم له تووه فیتر کردوون نابی پاله وانیکی دوپراو و شکاو بن. ئه م وته یه شم له کتیبی «چریکه» بریا کاکه سووری فیتر بووم ئه و نووسه ره ی وا به رده وام بو سه رکه وتنی ژنان تیده کۆشی ئه م کتیبه به ره می تازه یه تی له گه ل نامه که بوت دهنیرم.

Darko Photo

"نامه ی کچیک له یوتوپیا ی خوی را"

سلاو کچه جوانه کان

هیوادارم له دنیای خۆتان حالتان باش بێ. دهزانم زۆرتان بیر کردووم، منیش بیرم کردوون و بیتاقهتیتان دهکهم. بهلام بیتاقهتی دنیا که تان نیم. له بیرم چوو پیتان بلیم گه یشتوو مه ته جی و نیگه رانم مه بن، لیم ببوورن. خۆشی ئیره هه موو شتیکی له بیر بردمه وه. ده مه هوی باسی شوینی تازه ی خۆمتان بو بکه م. ئیره دنیا یه کی جیاوازه، جیاوا تر له وشته ی بیرم لی ده کرده وه. کچینه چی دیکه ئاوات بو وه ی ناخوازم و نالیم بریا کور بام. ئیره کچه کان زور ئازادانه ده ژین و ژیانیکی خۆش به سهر ده بن. له وه ته ی هاتوو مه ئیره شه وانه به گریانه وه نانووم. چی دیکه ناچار نیم به دزی و دلهر اوکی بچمه ده ری، پیویست ناکه کاتیک ده چمه ده ری دایکم دلکو ته ی بێ، ئه خه ئه و پیاوانه ی لیره ن کاریان به کچان نییه زور ئاسایی به کماندا تیپه ر ده بن و ئیمه ش ترسی هیچمان نییه. کاتیک له گه ل هاور پیکانمان ده چینه ده ری فره ی ماتور نامانتر سینتی و قسه ی ناشیاو نابیسین. دۆینی دایکم پیی ده کوتم شه وانه ش ده توانم بچمه ده ری چونکه ولات ئه من و ئه مانه و خه لک سه رقال به ژیا نی خۆیا نه وه ن و کهس نالی ئه و کچه تیویه به و شه وه ی لیره چ ده که! وه ک شتیکی ده توانم بلیم لیره کچ بوون و کور بوون مانای نییه. شتیکی خۆشی دیکه ش هه یه ئه ویش ئه وه یه ده توانم هه ر لیباسیکی پیم خۆش بوو له به ری که م و که سیش زه ق چاوم تینا بری و پیم نالی ئه و دیله به ره لایه چیه له به ری کردوو و کچی ئیمه ش به ده مه ل ده که!

کچه کان و ژنه کان شان به شانی پیاوه کان له بازار و جیگا فره مییه کان کار ده که ن و کهس کچ له ژوور دانا به ستی و نالین ژن له مالی کار بکه و پیاو له ده ری. چی دیکه مه جبور نیم خه می خاله کانی سه ر دموچاوم بخۆم و سوراو سپیاوی بکه م. موویه کانی سه ر له شم ناشرین نییه و خه لک وه ک شتیکی ئاسایی ده بینن. ئه و کاتانه ی خۆینم له به ر ده روا، خۆم خر ناکه مه وه که چی نه وه ک باوک و برا بمبینی و ئابرووم بچی. کچه کانی ولاتی من خۆشه ویستی ده که ن و کهس لۆمه یان ناکه و قسه ی سووکیان له پشت سه ری نالی. ژنه کان هه ستی خۆیان بو میرده کانیان ده رده برن و کهس ناوی وه ی نانیته خۆ سووک کردن. پیاوه کانیش هاوژینی خۆیان به دل و گیان خۆش ده وی و کهس نالی ئه وه ملی بو ژنه که ی داخستوو. لیدان و کوتانی ژنان هه ر نییه. هیچ ژنیک نا کوژری و پیی دانداری.

کاتیکی بهشی کچ و کور دیا ری ده کری هه دووکیان به قهه ده کیان پی ده پردری. نیوه به نیوه! کچه کانی ئیره له خوشیان وهک مرواری ده دره وشینه وه و گهش گهش بوونه ته وه. کچینه جوانیه کانی ئیره له نامه دا نا گونجی بهس ئه وهنده ی ده زانم ئه و ئازاره ی کچیکی له کومه لگای ئیوه ده بیینی لیره نییه. هیوادارم رۆژیک بی ئیوهش ئه و چیره ی له زیان بیینن. چی دیکه کاتان ناگرم. زیانتان یوتویایی. له لایهن ئه و کچه ی له خه یالاتدا ده ژی.

رێکه وتی ***/**/*

کاتژمیر ٠٠:٠٠

کوردستان حاجبی

Laurent delfraissy

"بېسنور"

کچيکي ماندوو، به کولې پشتميه کي توزاوي و چه کيکي سهر شانه وه، لهو ئيواره يه دا دواي سالانېک سوراعی بې ئه نجام، له ناو گورستاني سهر گردېک که پروي کردبووه ناسووه، گيرسابووه. دواي ئه و شه وهی له ئويه راسيونېکي سهخت و لهو گه مارويه رزگاري ببوو، به وهسيه تي "هیلان" شوينيپي "شاهوي" گرتبوو. ئه ميستا دواي ئه و هه موو ساله له ناو ئه و گورستانه نائوميده ههر له ويده ئه و نامه يه ي له گيرفاني جانتاکه ي دهره ينا. سوهام له ميژه يه راسپارده ي نامه يه کي پرئازاره. نامه يه ک که سالانېک سهر به مؤره و دهبوو بيگه ييني و ئه مړو به رېکه وت رپي له م گورستانه نامويه ي سهر گردی گونديکي سهرسنور که وتوو و ههر دهبې بوخوشي بيخوينيته وه! هه نگاوه کاني دوودليان پيوه ديار بوو. له سهر کيلېک هه نديک راوله ستا و نووسراوي سهر کيله که ي خوينده وه و ئيمجا چووه سهر يه کي دیکه. دوو سي قهر و پاشان له سهر يه کيان وهستا. گورپک بوو بې هيچ ناونيشانېک. له ويړا به هيمني دانېشت. کاغه زه قه د کراوه که ي کرده وه و به تامه زرويه کي چهند ساله وه و به وشه ي پهنگ خواردووي پر له حه سره تي "خوشه ويستم" دهستي پيکرد:

"نازانم له کوي و کهنگي ئه م نامه يه م ده گاته لات. ده زانم ئيستا هه موو هه سته وه ره کاني بيستن و ديتن و له مست له و کاتانه دردوونگترن که منت له گه ل خوت هينا بو شاخ. نازانم ده ميبيسي يان نا، نازانم هه ستم پيده که ي يان نا. به لام ههر ده مه ويست رپوژيک دلنيات که مه وه باوه شي ئيمه هيچکات تيري يه ک نه بوو. نيگاي ئيمه بو ئه وه نه بوو چه خماعی دوو دل بدا له يه ک و ئه وين هه لگيرسييني. من پيش ئه وه ي به خوشه ويستی تووه چه ک هه لبرگم له بري ده سته کاني تو، ئه مزاني ئه وين پيکنه گيشتنه. ئه مزاني که له دوو بنه ماله يه ن له دوو گرکان ده چن، له باتي ئه وه ي کسپه به يه کدي بينن يه کتر ئيجگاري هه لئه گيرسييننه وه. له هه موو ئه و سالانه ي که ئه وينمان له گه ل مناليمان له ناو گوندا گه وره دهبوو و وه ک ميو به ئه سپينداری ته مه ندا ده ئالا تا ئه و ده مه ي به ره و ئه و شاخانه هه لاتين، دلنيا بووم عه شق دوو جه مسه ري جغزيکن ههر ده خولېنه وه و ناگه نه يه ک. عه شق دوو نيگايه له دوو سه ري ئالوز که دؤليک به کوورايي چاره نووس که وتوته نيوانيان. نازيزه که م؛ هه تا ئيستا ش که له م سه نگره دا و له گه ماروي دوژمن ئاويلکه ي هه موو حه زه کانم ده بينم مکورم له سهر ئه و باوه رهم. له دوايين چرکه کاني ژيانمدا عه شق ليده گه رپم و هه موو ئه و کوترانه ي خه ون و ئاواتم که به هيچ دوژمنيک ناگيري و ناکورري، ئاليړه دا هه لده خم بو ئاسماني هيو و توش لاي خوت ههر هه موويان به ره للا که تا رپوژيک له رپوژان له شوينيکي بې سنور ده سته ملان بن."

بهو جوړه که سوهام چاورپی ده کرد دوايين وشه نامه که مالاوایی هیلان نه بوو له شاهۆ. به لکوو سی خال بوو که سوهام هه رگیز بۆی نه خویندرايه وه. بۆیه جانتاکه ی خسته سهر شانی و تفهنگه که ی هه لگرت و بی ئه وه ی مالاوایی لهو گوړه نه ناسه بی ناونیشانه بکات نامه که ی بۆ بای سهر گرده که به جیهیشت...

✍ مو حسین سوبحانی

📷 Eleonora Grigorjeva

"..."

بیهناز؟ کاتیك من هیچ ئیرادهیه کم له خۆم نییه چون ئەتەوی خەبەر له هاتنۆم بەم؟ خۆت ئەزانی جاری پیشوویش هاتم بێمۆ چ شەپکی نەخواراو بوو بە تووشمانۆ. دوای ئەوەیش باست له ئاگاداری خەلکی له گەپانەوهم کردووه. ئەتەوی کێشەمان بۆ درووس بێ؟ تکایه لهو باسانه گەرێ و بێله به دلێکی پراحت و حەساوه هەناسەیه ک کێشم.

3

سلام میهداد. باشه.

وهلی تووخوا وهختیک هاتیتۆ و چاوت به دایکم کهوت، ئامان باسی شەپهکانی ئەو حەفتانهی بۆ نەکهی وا دوو سی دانە له پفیق و هاوڕهزه مه کانتان کهوتنه بهر تهرکیش و چەندانەیان له جیگه یا گیانیان دەرچوو. خۆت ئەزانی به بیستنی ئەو

شتانه چەنیک زوو حالی خراو ئەبێ. باشه تۆ بیژی کهی بتوانی بیتۆ؟ هەر نابێ؟ بهخوا ئەونه تەداروکم بۆ دیوی هەر سهیر!

3

سلاو بیهناز گیان. من باشم بهقوربان. سپاس.

سلام میهداد گیان. چۆنی بهقوربان؟ سلامهتی؟

جاری پیشوو نازانم بۆچی هەر چیکم کرد نازانم په یامه که هەر نه هات! شتیکی ئینگلیسی ئەنووسی، شتیکی والی حالی نابووم.

میهداد؟ تووخوا ئەگەر گەرەکت بوو بیتۆ، حەفتهیه ک بهر له هاتنۆت خەبەرم پییه، کامه پستووران له ناو پستوورانهکانی ناو شار گرانتر و شیکتره بۆ گشت قهوم و تاهه فهمان ریزیرقی ئەکهم و هەر له ئەوهل مه یانی ناو شارۆتا بهر درگای مال خۆمان ئەیکه م به چرارێزانییک که تهواو سه قز و بانه ی له گهل بیت، بۆ ئەشا ئەشا کردن بینه سهرمان. قهسه م به خوا میهداد، قهول ئەیه م پات نه گه یشتبیته سهر مه رز هه موو ئەم شتانه جیبه جی کهم و هیچ که موکه سریک له کارا نه بێ. فه قهت تۆ بیرو...

2

سلاو بیهناز گیان. چۆن؟ باشن؟

وهلا نازانم. پهنگه ئینتیرنییت لاواز بووبی، نازانم.

سلاو بیهناز گیان. به خوا نازانم بلیم چی.
من چیبکه م کاتیک لیڤه به
چله پووشیکمان دانانین و ئەلین تازه
هاتوونه ته ریزه کانی خهبات و رپی
گه رانه وه تان نییه! ئەمه بریاریکه داومانه
و رپی پاشگهز بوونمان نییه. سبحایش
قه راره بچین بۆ شه رپیک له نزیکی سنوور
مه خموور و ئەو ناوچه دابراوانه. دوعام بۆ
بکه.

٦

سلام میهداد گیان. قه زاتگرم
پاشه به ره که ی مال. خوا پشت و په نات
میهره گیان.

بۆ ناییتۆ؟ بیرو و خۆت نه جات به و
ئیمه یش. پی ره که تاقه تم نه هینا و گشت
شتیکم بۆ دایکه گیرا وۆ. له و رۆژه وۆ هه ر
ئه گری. هه ر ئه گری.. ئە یوت خۆم ئە چم به
شوینیا.

٧

.

.

٨

میهداد؟ بۆ جواو ناییتۆ؟

پییست به و ئه رکانه ناکات به قوربان. له
جیاتی ئەو پوول خه ر جکردانه کۆی که رۆ
و بییه به ماله فه قیر یا هه لیگره تا دیمۆ
ئه بییه یه به که سیک. خۆت ئە زانی من به
ناوی کار کردنۆ هاتووم بۆ ئیره، ئە گه ر تۆ
هیچت پی نه وتبی و له به یه ن قسه کانتا
نه تدرکاندی، دلنیا به من قه ت لای
دایکه باسی ئەو شتانه ناکه م. به لام ئەوه
ئه مپۆ نه یزانی خۆ سبحارپۆژ هه ر ئە زانی.
ئه وه هات و هاتمۆ بۆ بازجووی بانگیان
کردم ده ی ئەو کات چی پی ئە لین؟ گه ر به
قسه ی من ئە که ی، هیواش هیواش له لای
باس بکه تا هاتمۆ زۆر دانه چله کی!

٤

سلام میهداد گیان.

من ئیتر ئەو گشته مه خفیکارییانم
پیناکری. دو یکه بوو له ئیتلاعاتۆ
زه نگیان دا بۆ مالۆ. وا ترسابووم نه مه زانی
چۆن له به رچاو دایکه خۆم کونترۆل که م.
تووخوا یا بیژه دیمۆ یا نا با ئیمه یش
به هیوا بین یا نا. خه ریکه شیت ئە بم
میهداد، قه زات له من. تووخوا بیرو،
باشه؟

٥

10 مێهرداد دایکه له جی کەوتوو و زۆر
حالی خراوه. تووخوا جواویک بهرۆ.
مێهرداد؟
به ته ماین بۆ ئەم ههفتهی تر بین بۆ لات.

11 9
.
.
.
سلاو بیهناز گیان.
چراپیزانی شار که. قه راره ئەم ههفتهی تر
وا دی له گه ل پۆلی له رفیق کانمان بینۆ.

هه یمن ته مینی

ABDELKADER ASLOUN

پروون که مه وه، بۆ: "سه ره له مه گره، واز بینه
له و بریا و، رهنگه =

خواکه، هه ره یه که و، ئاسمانیش یه که
رهنگه."

دیمه وه، لیره به دواوه بی پرس و پا، پیت
ده لیم "هاوهه و". جا هاوهه و گیان، نازانم بۆ
هیندهم لی رست و، له باسی به ریچوونه وه؛
چوومه سه ره زگ چوون! باسی داد
پهروه ری سه قام گرتووی هه زاره ی
سیهه می لای خومانم ده کرد: "راستی که ی
ئیستا، با باسی که سه نه که یین، کورت و
کوردی من خۆم وه که ره دیز، بۆ به
قرچوونی خاوهنم هه ز به تۆپینی خۆم
ده که م." ئەو هه ویره ترشاهه هه ره بۆ خۆیان،
با قسه ی خۆش ون نه بی، واز له و که ره و
تیره دینم و؛ به و کۆله ریشه ته وه وا له وینه
بلاو کراوه که تدا هاته به ره چاوم ده زانی
چیم وه بیر که وته وه: "کابرایه که ده چیته
شوینیکی زۆر دوور بۆ کار، دوا ی
ماوه یه که ی زۆر کاتی که دگه ریتته وه ئاوا یی
و له نیو دی براکانی ده بینی ردینیان

بستی که در یژ ژبۆ ته وه، ده ست ده کا به
به خۆ دادان و پیمان دا ده نووسی و؛ به که سه
ژی ره نابیتته وه. دوا ی باو که ره یه که ی زۆر،
تیده گا با بی زه ق و زی بندوو وه و، براکانی
بۆیه ریشیان هیشتوته وه؛ ئەو
قۆ تراشه که ی له گه ل خۆ ی بر دو وه. "به لام
له هه مووی گرینگتر، لیره وه ره یه که زۆر
باریکه و، ته نانه ت باش بۆ لای ئەوی نایه؛
ئوه نی بۆ که نیش ت ناگاتی! ئیستا تیدا
ماوم، تۆش که ئاوا گۆزه به ده ره خۆ نه کراوی
و، له و "مانوس" ته دا فانووسی که شک
نابه ی؛ ئەو نامه یه ت چۆن چۆنی بۆ به ری
که م!!

نامه ی دواتر باسی به ری کردنی ئەو
نامه یه ت بۆ ده که م. تۆش باسی
معامه له که ت له بیر نه چیت. متمانه ش به
حه جه مان نه که ی.

کات: هه موو ره ژیک ئەو ده مانه.

ره حمان جه نگ

📷 Jackdal

"مەرگ له پشت په نجره وه لیم ئه روانیت"

کلیل له قفلی دهرکه دا ده گه پریت. هه مان دهنگی ناسیاوی ریکخشانى دوو ئاسن له سه ر یه ک و کرته ی ترازانى زمانه ی قفل له چوارچیه ی درگا، به خرمه یه کی خیرا کلیله کان له درگا که ده کشیندرینه وه، دهنگی وا له و ماله دا ئاوازهیدا وه ک بیژی چۆله وانیه و مشکه کان خه ریک بوون مالى تیا خوڤش کهن به لام له گه ل جیره ی درگا جاریکى تر بیدهنگی دهسه لات ئه گریته وه دهست. له سه ر کار هاتۆته وه. له وه ئه چیت هینده کاره با گرتویه تی و لئی رهد نه بووه که شانیکى داکه وتوه. هه میشه وایه به ده م بیر کردنه وه ئیتر هۆشى له شوینی پیویست نامینیت هه ر بویه ش سه رقامکه کانی هینده سووتاون که لووس بوونه.

ئیشیکى پییه و له وه ناچیت خوڤشى لئی پروون بیت ئه و ئازاره له کام خالى له شیه وه سه رچاوه ئه گریت. پاش وه ژوور که وتنه وه ی له درگا که، هه ر له گه ل یه که م شه قاوی بۆ ژووره وه دهستی شل ده کات. بى ئه وه ی بیه وه ی بزانیته کلیله کانی له کوی داده نیت وه ک بلئی ئیتر هه رگیز کارى پییان نابیته وه، ناچیته وه ده ر له و ماله تا کاتی هاتنه وه پیویستی پییان بپیته وه، زرینگه ی داکه وتنیان له گه ل پیوه دانى درگای ژووره که هاوده نگ ده کات و ده یخاته وه پشت گوئى. له مالىکی ئاپارتمانى بیست میتری دا که له ده رگا که وه تا ناوه راستى ته نیا سى شه قاو دووره، دووه م شه قاو ریک ده یه نیته به رانبه رى من. قژه کانی به شیواوی هه ر یه که و بۆ لایه ک خوڤیان خستوه، ژانه سه ر دیسان ئه مانى لى بریوه. له کوی نیوچاوان و شه قلی نیوان برۆی دیاره له میژه نیوچاوانى تیکناوه که وا قه دی گرتوه.. چاوه کانی به هیواشى هه لدین و ده نوینه وه، وا که زیاتر له نیوه ی گلینه ی بزر کردوه! لیوه کانی رهنگی بلاوی ئه و ماتیکه ی هه روا پیوه که شه نبه ی رابردوو له جلسۆرخانه له بیرى چووبوو له گیرفانى شه روا له که ی ده ریینیت تا نه شوۆردریت. لیوی به هیواشى به دووپات کردنه وه رهسته گه لیک ئاهه نگین ده بزوین.. ریتمیکی ئارام و تۆنیکى خه مگین!

چاوی له چاوم ئه بریت، ئه زانیته چاوم لییه تی ئیتر دریژه ی ئاوازه که ی ناخوینیت. هه روا وه ستاوه و تاو تاوه له سه ری بۆخواری و دیسان به هیمنی له خواری بۆ سه ری لیم ده روانیت.

تیشیرتیکی رهش، جینیکی گوشادی ده لینگ تهنگی نه وه ده کانی زایینی، که تانیکی رهشوسپی. ساکیکی شانی که لابه لا ده شان کراوه و خستراوته پاش قوون به دریژایی شانی راست تا چۆکی چه پ پیدا هه لواسراو. یه که م شت ئه و ئیزافییه. سه ریک راده وه شینیت و بۆله یه کی لى دیت:

- له میژوو دا له عنهت له ورۆ!

هه ناسه یه کی به قینه وه هه لئه مژیت. شه قلی نیو برۆکانی قوولتر ده بیته. قامک ده داته بهر لاسکی ساکه که ی له سه ر شانی و له خۆی داده مایته و هه ر له جیی خۆی وه ک سه ر بازیک که له دووایین هه وتووی "خزمه تی زۆره ملی" فیشه کی ویلی له ده ست ده رچووی فه رمانده ی بهر ده که ویته، له بهر قاچی چه پی ده که ویته خواری! پاشان نۆره ی تیشیتره که یه تی. به ده ستی راستی گۆشه ی چه پ و به چه پ راستی ده گریته و به هیواشی هه لیده داته وه سه ری، پیش ئه وه ی هه مووی سه ری له جیملی تیشیتره که ی ترازیته ئه مبینیته وه له به رانه ری که هه روا چاوم له چاوی بریوه! ده ستی راستی له کراسه که به رده دات و بۆ مه مکی ده بات. تیشیتره که بی مه به ست توور ئه دات و له خۆی دوور ئه خاته وه. له وساتانه یه که ئیتر گرینگ نییه قه دی نه شکیت و پیس نه بیته، وه ک کۆلبه ریک که که وته سه ر مین و په نجه کانی پیی له ده ست دا به لام باری خاوه نباری که یان دۆته جی.

چاوی له چاومه، چاوم له چاوی:

— چه نده ی دیکه ده وه ستی و سه یر ده که ی؟

+ تۆی که هه موو جاریک دیته. من به دوات دا نه هاتووم!

— تۆش ئه وه نده بی منه تی؟

+ بۆ وای؟

هیچی تر نامدوینیت. به لام فش بوونی کوونه لووت و بریقه ی ته ری چاوه کانی ناتوانی به هه لکه وت بیت. ده ست ده بات بۆ دوکمه ی شه رپاله که ی، به شۆرته وه تا سه ر چۆکی دایده کیشیت و به قاچیک پیی ده خاته سه ر نیفه کی و ئه وی دیکه ی لی ده کیشیته ده ر و ئه وه ی تریش هه روه تر. جین له جیی خۆی داده که ندریت و به وینه ی سه ر بازه که ی خزیمان که کاتی پاراستی "مه رزه ی پر گۆهه ر" له دواوه فیشه ک وه سه ری که وتبوو، له سه ر زه وی ده مینیته وه. چاوی له سه ر باز بریوه ئاراسته ی نیگای روو له خوارییه، ئیتر له من ناروانیت و هه ر به و ئاراسته یه به ره و په نجه ره کان روو وه رده گیتریت. له سه ر کورسییه بچووه که که ی پیش مۆبله کان، دوایین نامه ی خۆشه ویستی جوان هه روا ماوه و ئه و کۆچه به چاوداده داته وه: "زه نگم بۆ لیدای، له سه ر کار بووی و لامت نه دامه وه. من ده بوایه زوو برۆیشته یه تم. ئیستا که ده یخوینییه هه روا له قه تار دام. زه نگم بۆ لیده وه"

به ئه ژنۆ خۆ به سه ر مۆبله که دا ده ده م، به ده م له سه ری ده که وم... خۆر له ئاوا بوونه، ئه و گلۆپه سووره خۆی بنوینیت. به و هه مۆ که لاکه ی لی ره که وتووه مال ورده له گۆمی خوین ئه چیت. دوو فنجان قاوه ی نه شۆراوه ی قورماوی به بنه وه وشک هه لاتوو هه روا بۆنیان

📷 Cuvelier Jean-Charles

گوتم:

- جوان سهرنج بدەن! (واتە ھەم دوو نووختەى سەریەك و، ھەم بۆر، پینكەوہ ھەلەیە)
ئاوا درووستە:

گوتم: "جوان سرنج بدەن!"

ھەر وھا تەقەلەكانیش لە سەرەتای دیالۆگەكان جیابكەنەوہ.

-ئاوا نا!

- ئاوا!

-- ئاواش ھەلەیە، دوو تەقەل (..). بۆ سەرەتای دیالۆك درووست نییە. دەبێ یەك تەقەل بێ (..).

۸. لەزمانی كوردیدا دوو بزویڤ بەدوای یەكدا ھەلەیە. بۆ نموونە ئەم وشانە ھەلەن: كۆپرا، كۆوا، كۆی، كۆیم... ئاوا درووستن: [كۆپرا، كوا، كوی، كۆیم...]

۹. ئاھیش ئاوا دەنووسری: ئاھ، نەك ئاوا: اه [لە زمانی كوردیدا "تا" ئاوا نانوسری: "ا". ئەوہش "ە" ئەیە، نەك ھی. ھی ئاوا دەنووسری "ھ"]

۱۰. ئەم (؛) نوقتە كۆمایە (خالبۆرە) بۆ تەختەكلیلی ئینگلیسییە، نەك كوردی، زۆركەس پەچاوی ناكات، لەكاتیكدا ئەم خالبەندیانە زۆر گرنگن و دەبێ زۆر گرنگیان بێ بدەن.

- ئەم بۆر و خالبۆرانە ھەلەن: ؛ ،

- ئەمانە درووستن: ؛ ،

۱۱. تەكایە ھیمای سەرسوورمان و پرسیار و نوقتەكانیش (خالەكانیش) بە سەرەتای پستە نوێیەكانتانەوہ مەنووسینن. بۆ نموونە:

- من پۆیشتم. تۆ ھاتی (ئەوہ ھەلەیە)

- من پۆیشتم. تۆ ھاتی (ئەوہ درووستە)

- من پۆم؟ تۆ لیرەبی؟! (ئەوہش ھەلەیە)

- من پۆم؟! تۆ لیرەب؟! (ئەمە درووستە)

۱۲. ئەم خالانە و كۆمەلێك خالی دیکە، كە ئەگەر تەنیا سەعاتیک كاتیان بۆ تەرخان بكەن و لە ئینترنیتدا سێرچ بكەن، زۆر ھەلەى نووسین و پۆزمان و پۆنوستان چارەسەر دەبێ.

تیبینی: ئەو كەسەى ئەم تاییەتمەندییە گشتییانە پەچاوەنەكات، لە چیرۆكەلەدا چیرۆكى بۆ بلاو ناکریتەوہ. ئەو خالانەش وا باس کران "سەلیقەیی و مەندەرآوردی" نین بەلكوو یاسای گشتین و ەك چۆن بۆ لیخوری ماشین دەبێ یاساكانی لیخورپین بزانیڤ و پەچاویان بكەین، بۆ نووسینیش دەبێ ئەو یاسایانە بناسین و، بۆ ئاسان خویندەنەوہی دەق (لیخورپینی دەق) لەلایەن خوینەرەوہ دەبێ پەچاویان بكەین. بەوھیوايەى نووسەرانی كوردیش ەك ولاتان گرنگیی زیاتر بە پۆالەت و پرستیژی كارەكانی خۆیان بدەن!

به نامر و ههروا

▪ رهزا ئیبراهیمی - مههاباد:

دۆستیک کوتی: سهرباز موعه لیم بووم. له دێیه کی مهنگووپرایه تی خه ریکی وانه کوتن بووم. بۆگه نیویکی زۆر پیس هات. دیار بوو منداڵ لیان به ربوو. کوتم: رۆله خو ئیره دهستشووی نییه، هه ر کهس بوو بۆخۆی بچی بۆ دهره وه. که کهس وه لامي نه داوه، کوتم: هه مووتان ته نبی ده کهم. که چی یه ک له قوتابییه کان دهستی هه لئنا و به ئاماژه به هاوړیکه ی کوتی: ئاغا ئیجازه! وه لا ئه وه بوو. ئه ویش خیرا هه ستا سه ری و کوتی: وه لا ئاغا درۆ ده که، من نه بووم. هاوړیکه ی کوتی: ئاغا وه للاهی ئه وه بوو، ئه گه باوه ر ناکه ی وه ره بۆن به قوونییه وه که بزانه بۆنی دئ یان نا!

منیش که هیچم پی نه مابوو، کوتم: دانیشن.

تا ئاخری سال ته نبی بووم و ئه گه ر له سه ر پۆل گووشیان کردبا هیچم نه ده کوت.

■ نازاد - سەردەشت:

دۆستیکی هەورامی گێپرایەو: ئیژن پۆژیکێ زستان، پانندەیهک نۆدشەیی که موسافیرکیشی نیوان نۆدشە و مەریوانە ئەگاتە هەورامان. (جا هەورامان زستانی فرە سەختە) ماشینەکە ی لە نیو بەفردا گیر ئەکا. پیاویک هەیه زووتر سووتاو و دەم و چاوی لورچە (هەلقراوە). بە لایا رەت ئەبی؛ پانندە نۆدشەیی پێی ئیژن: کاکە گیان توخوا یارمەتیم دە، ئەم ماشینمە حەرەکەت کا. کەچی هێچ وەلامی ناداتەو و لالووت بە لایا رەت ئەبی. ئەویش ئیژن: ئەی گوو بە قەور بابی ئەو کەسە ی تۆی کووژاندەو!

■ سەرشییوی سەری:

پۆژیک چووم بۆ لای دایەگەرەم. ئەویش وەک زۆربە ی بەسالاچووان پۆژووی سونەت ئەگرێ. جا ئەو لە بەرەخۆیەو پێ ئەکەنی، وتم: ئەو چییە دایە؟ وتی: شەش قاچە مریشکم نا سەر چراکە بۆ بەربانگ بیکەم بە سوب. چووم نوێژ خوینم، لیم تیک چوو، وتم: قەست و نیەتمە شەش قاچە مریشک ئەخوینم بۆ خوا، ئەللاھو ئەکبەر!

■ زەکریا:

برادەرێکم بە نیوی هیوا بۆی گێپرایەو:

لە "خوڕەم ئاباد" سەرباز بووم. عاشورا و تاسوعا بوو و خەلکی ئەو دەوەرە زۆر پێز لەو بۆنەیه دەگرن و تا دوو مانگیش نە گۆرانی گۆی دەدەنی نە زۆربە یان تەنانەت کراسیکی پوونیش لە بەر دەکەن. پشوویان دامی و دەگەرەپامەو بۆ سەردەشت. شەوی لە پێگا، باران و بەفرێکی چاک دەباری و چاو، چاوی نەدەدی. ئەمنیش زۆر بە ئاسپایی هەندسفیڕیم لە گویم کردبوو و لەو تاریکە یەدا گویم لە گۆرانی راگرتبوو. لەناکا و نازانم چۆن بوو ئوتوو بووسە کەمان چەپی کرد و وەرگەرەپا. دەتکوت قیامەتە؛ ئەو خەلکە و شتوومە کە کەوتبوونە سەریە ک و گریان و هاوارهاواریکی ژن و مندالان بوو سەیر. گوشێ منیش لە کاتی رووداوە کەدا هەندسفیڕییە کە ی هاتبوو دەری و لەو نیو قور و بەفر و ئاوەدا یەک بەخۆی برایمی قادری گۆرانی دەکوت. لە چاو هەموو شتییک بۆخۆم لە ترسی ئەو خەلکە و ئەو خەلکەش لە داخی گۆرانییە کە برین و شتمان لەبیر چوو بوو و بە هەمووان لەو گوشییە ی دەگەرەپا یین کە بیکووژینیەو بەلام لە بەر تاریکایی نەمان دەدیتەو.

■ ئازاد - سهردهشت:

دۆستیکى هه ورامى گيرايه وه: کابراییک نۆده شه یی، یه خچالی مالى ئەسووتی. زۆر ناراحت ئەبێ و حالى پەشیو. جا عاده ته لای ئیمه کهسیک مهقه ده ریکى لى بقه ومى ده چن بۆ لای بۆ دلخۆشى دانه وه. هاوسا مالیک ئەچى بۆ لای، ئەلى: غه م مه خو، خوا زۆر گه وره یه. ئەویش له وه لامیا ئەلى: سى ته لاقم که وتبى پیم خو ش بوو خوا به قه د زهنگیانه یه ک بایه و ئەو یه خچاله م نه سووتا بایه!

■ سه رچاوه ی ستوونى "به تامى چیرۆک: کانالى تىلنگرامى "با قسه ی خو ش ون نه یی"

📷 Enrique Ramos López